

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის

კ ა ნ ო ნ ი

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ თავი I

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის მაჩვენებლები

მუხლი 1. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ბალანსი

1.

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ბალანსი თანდართული რედაქციით:

(ათასი ლარი)

დასახელება	2011 წლის ფაქტი	2012 წლის ფაქტი	2013 წლის გეგმა	მათ შორის გრანტები
შემოსავლები	114 656,5	135 773,0	150 178,3	0,0
გადასახადები	106 370,7	124 750,3	126 000,0	0,0
გრანტები	3 163,4	4 061,3	15 069,9	0,0
სხვა შემოსავლები	5 122,4	6 961,4	9 108,4	0,0
ხარჯები	94 871,2	112 468,6	116 710,1	56,7
შრომის ანაზღაურება	13 205,2	16 351,1	17 018,0	0,0
საქონელი და მომსახურება	14 345,3	18 919,9	17 967,8	54,5
პროცენტი	149,9	250,6	314,9	0,0
სუბსიდიები	22 767,6	28 069,5	27 686,4	0,0
გრანტები (გაცემული)	15 275,9	31 192,8	22 353,5	0,0
სოციალური უზრუნველყოფა	2 843,6	5 433,4	5 238,3	0,0
სხვა ხარჯები	26 283,7	12 251,3	26 131,4	2,2
საოპერაციო სალდო	19 785,3	23 304,4	33 468,2	- 56,7
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	11 202,3	23 945,3	20 452,1	0,0
ზრდა (შემცირება)	24 956,5	33 336,3	22 960,1	0,0
კლება (გაყიდვა)	13 754,1	9 391,0	2 508,0	0,0
მთლიანი სალდო	8 583,0	- 640,9	13 016,1	- 56,7
ფინანსური აქტივების ცვლილება	7 653,1	- 736,1	10 443,9	56,7
ზრდა	16 993,2	0,0	10 500,6	0,0
ვალუტა, დეპოზიტები	16 993,2		10 500,6	
სესხები	0,0	0,0	0,0	0,0

კლება	9 340,1	736,1	56,7	56,7
ვალუტა, დეპოზიტები	9 250,6	736,1	56,7	56,7
სესხები	89,5			
ვალდებულებების ცვლილება	- 929,9	- 95,2	-2 572,2	0,0
ზრდა	0,0	0,0	0,0	0,0
სესხები				
კლება	929,9	95,2	2 572,2	0,0
სესხები				
ბალანსი	0,0	0,0	0,0	0,0

2.

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება თანდართული რედაქციით:

(ათასი ლარი)

დასახელება	2011 წლის ფაქტი	2012 წლის ფაქტი	2013 წლის გეგმა	მათ შორის გრანტები
შემოსულობები	128 500,2	145 164,0	152 686,3	0,0
შემოსავლები	114 656,5	135 773,0	150 178,3	0,0
არაფინანსური აქტივების კლება	13 754,1	9 391,0	2 508,0	0,0
ფინანსური აქტივების კლება (ნაშთის გამოკლებით)	89,5	0,0	0,0	0,0
ვალდებულებების ზრდა	0,0	0,0	0,0	0,0
გადასახდელები	120 757,6	145 900,1	142 242,4	56,7
ხარჯები	94 871,2	112 468,6	116 710,1	56,7
არაფინანსური აქტივების ზრდა	24 956,5	33 336,3	22 960,1	0,0
ფინანსური აქტივების ზრდა (ნაშთის გამოკლებით)	0,0	0,0	0,0	0,0
ვალდებულებების კლება	929,9	95,2	2 572,2	0,0
ნაშთის ცვლილება	7 742,6	- 736,1	10 443,9	- 56,7

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.
 აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 24 ივლისის კანონი №61 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 25.07.2013წ.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

თავი II

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსავლები

მუხლი 2. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსავლები

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსავლები 150178,3 ათასი ლარის ოდენობით:

(ათასი ლარი)

დასახელება	2011 წლის ფაქტი	2012 წლის ფაქტი	2013 წლის გეგმა
შემოსავლები	114 656,5	135 773,0	150 178,3
გადასახადები	106 370,7	124 750,3	126 000,0
გრანტები	3 163,4	4 061,3	15 069,9
სხვა შემოსავლები	5 122,4	6 961,4	9 108,4

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.
 აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 24 ივლისის კანონი №61 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 25.07.2013წ.
 აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

მუხლი 3. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის გადასახადები
 განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის გადასახადები 126000.0 ათასი ლარის ოდენობით:

(ათასი ლარი)

კოდი	დასახელება	2011 წლის ფაქტი	2012 წლის ფაქტი	2013 წლის გეგმა
11	გადასახადები	106 370,7	124 750,3	126 000,0
111	გადასახადები შემოსავალზე, მოგებაზე და კაპიტალის ღირებულების ნაზრდზე	106 370,7	124 750,3	126 000,0
1111	ფიზიკური პირებიდან	106 370,7	124 750,3	126 000,0
11111	საშემოსავლო გადასახადი	106 370,7	124 750,3	126 000,0

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

მუხლი 4. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის გრანტები
 განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის გრანტები 15069,9 ათასი ლარის ოდენობით:

(ათასი ლარი)

კოდი	დასახელება	2011 წლის ფაქტი	2012 წლის ფაქტი	2013 წლის გეგმა
13	გრანტები	3 163,4	4 061,3	15 069,9
132	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული გრანტები	163,1	320,3	0,0
1321	მიმდინარე დანიშნულების გრანტები	163,1	320,3	0,0
13211	ნიდერლანდის სამეფოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო-აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სივრცითი მოწყობის სქემის შემუშავება	163,1	320,3	
133	სახელმწიფო მმართველობის სხვადასხვა დონის ორგანიზაციებიდან მიღებული გრანტები	3 000,3	3 741,0	15 069,9

1331	მიმდინარე დანიშნულების გრანტები	3 000,3	3 741,0	15 069,9
------	---------------------------------	---------	---------	----------

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.
 აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 24 ივლისის კანონი №61 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 25.07.2013წ.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

მუხლი 5. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები 9108,4 ათასი ლარის ოდენობით:

(ათასი ლარი)

კოდი	დასახელება	2011 წლის ფაქტი	2012 წლის ფაქტი	2013 წლის გეგმა
14	სხვა შემოსავლები	5 122,4	6 961,4	9 108,4
141	შემოსავლები საკუთრებიდან	4 265,2	5 049,8	7 248,0
1411	პროცენტები	2 669,9	3 396,6	5 600,0
14115	დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები	2 669,9	3 396,6	5 600,0
1412	დივიდენდები	1 101,6	1 307,4	900,0
14121	სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდები	1 101,6	1 307,4	900,0
1415	რენტა	493,8	345,8	748,0
14154	შემოსავალი მიწის ოჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან	24,0	51,5	80,0
14159	სხვა არაკლასიფიცირებული რენტა	469,8	294,3	668,0
142	საქონლისა და მომსახურების რეალიზაცია	316,9	409,6	477,9
1422	ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები	112,6	228,1	34,9
14222	სალიცენზიო მოსაკრებლები	59,4	3,2	0,6
14223	სანებართვო მოსაკრებლები	53,1	224,6	33,5
14229	საჯარო ინფორმაციის ასლის გადაღების მოსაკრებელი	0,1	0,3	0,8
1423	არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონელი და მომსახურება	204,3	181,5	443,0
14232	შემოსავლები მომსახურების გაწვიდან	204,3	181,5	443,0
1423209	შემოსავალი სხვა არაკლასიფიცირებული მომსახურების გაწვიდან	204,3	181,5	443,0
143	სანქციები (ჯარიმები და საურავები)	446,6	244,2	88,0
145	შერეული და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	93,7	1 257,7	1 294,5
1459	სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	93,7	1 257,7	1 294,5

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

თავი III

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯები, არაფინანსური აქტივები და მათი ფუნქციონალური კლასიფიკაცია

მუხლი 6. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯები

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯები 116710,1 ათასი ლარის ოდენობით:

(ათასი ლარი)

დასახელება	2011 წლის ფაქტი	2012 წლის ფაქტი	2013 წლის გეგმა	მათ შორის გრანტები
ხარჯები	94 871,2	112 468,6	116 710,1	56,7
შრომის ანაზღაურება	13 205,2	16 351,1	17 018,0	
საქონელი და მომსახურება	14 345,3	18 919,9	17 967,8	54,5
პროცენტი	149,9	250,6	314,9	
სუბსიდიები	22 767,6	28 069,5	27 686,4	
გრანტები (გაცემული)	15 275,9	31 192,8	22 353,5	
სოციალური უზრუნველყოფა	2 843,6	5 433,4	5 238,3	
სხვა ხარჯები	26 283,7	12 251,3	26 131,4	2,2

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 24 ივლისის კანონი №61 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 25.07.2013წ.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

მუხლი 7. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ცვლილება

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ცვლილება 20452,1 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:

ა) განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ზრდა 22960,1 ათასი ლარის ოდენობით:

(ათასი ლარი)

კოდი	დასახელება	2011 წლის ფაქტი	2012 წლის ფაქტი	2013 წლის გეგმა	მათ შორის გრანტები
101	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო	1 743,5	196,4	206,6	
102	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საარჩევნო კომისია	4,0	137,4	5,0	
103	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა	12 850,1	17 848,2	12 167,8	
104	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო	618,1	6 409,2	2 622,6	

106	საერთო დანიშნულების რეგიონალური გადასახდელები				
105	საგანგებო და გადაუდებელი სიტუაციების მართვა	2 200,7	1 066,4	193,2	
106	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო	2 103,0	3 091,8	3 422,1	
107	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	328,9	127,5	12,3	
108	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	1 365,0	1 558,7	1 589,6	
109	უმადლესი განათლებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	704,1	207,4	419,2	
110	დასვენებისა და კულტურის ობიექტების განვითარების ხელშეწყობა	3 039,0	2 565,2	1 287,6	
111	საგამომცემლო და ბიზნესსაქმიანობის ხელშეწყობა	0,0	33,0	12,9	
112	საფრთხის შემცველი ობიექტების მონიტორინგი და მართვა	0,0	95,1	1 021,1	
სულ		24 956,5	33 336,3	22 960,1	0,0

ბ. განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების კლება 2508.0 ათასი ლარის ოდენობით:

(ათასი ლარი)

კოდი	დასახელება	2011 წლის ფაქტი	2012 წლის ფაქტი	2013 წლის გეგმა
31	არაფინანსური აქტივები	13 754,1	9 391,0	2 508,0
311	ძირითადი აქტივები	9 628,1	2 029,0	756,0
314	არამწარმოებლური აქტივები	4 126,0	7 362,0	1 752,0

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

მუხლი 8. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ფუნქციონალური კლასიფიკაცია

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ზრდა ფუნქციონალურ ჭრილში 139670,2 ათასი ლარის ოდენობით.

(ათასი ლარი)

კოდი	დასახელება	2011 წლის ფაქტი	2012 წლის ფაქტი	2013 წლის გეგმა	მათ შორის გრანტები
701	საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება	34 807,4	53 317,0	46 633,0	
	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის				

7011	უზრუნველყოფა, ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა, საგარეო ურთიერთობები	17 396,7	18 605,9	21 768,1	
70111	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა	12 533,3	11 924,7	8 265,5	
70112	ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა	4 846,1	6 665,8	13 501,4	
70113	საგარეო ურთიერთობები	17,3	15,4	1,2	
7013	საერთო დანიშნულების მომსახურება	1 513,5	1 740,2	1 614,0	
7016	ვალთან დაკავშირებული ოპერაციები	151,6	250,6	314,9	
7017	საერთო დანიშნულების ფულადი ნაკადები მთავრობის სხვადასხვა დონეებ შორის	15 275,9	31 192,8	22 353,5	
7018	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურებაში	469,7	1 527,5	582,5	
703	საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება	4 649,6	4 607,7	1 859,9	
7032	სახანძრო-სამაშველო სამსახური	4 649,6	4 607,7	1 859,9	
704	ეკონომიკური საქმიანობა	18 511,5	27 561,4	34 018,7	56,7
7042	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა, მეთევზეობა და მონადირეობა	3 690,2	3 466,7	5 308,0	
70421	სოფლის მეურნეობის სექტორის მართვასთან, ვეტერინარული, მცენარეთა დაავადებების საწინააღმდეგო და სხვა მომსახურება	2 416,5	2 238,4	2 216,0	
70422	სატყეო მეურნეობა	1 273,7	1 228,3	3 092,0	
7045	ტრანსპორტი	11 879,6	19 758,1	20 611,3	
70451	სავტომობილო ტრანსპორტი	11 879,6	19 758,1	15 611,3	
70452	საზღვაო ტრანსპორტი	0,0	0,0	5 000,0	
7047	ეკონომიკის სხვა დარგები	2 773,5	3 638,3	6 389,2	56,7
70473	ტურიზმი	2 284,5	2 659,3	2 783,7	
70474	მრავალმიზნობრივი განვითარების პროექტები	489,0	979,0	3 605,5	
7049	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა ეკონომიკურ სფეროში	168,2	698,3	1 710,2	56,7
705	გარემოს დაცვა	1 333,9	2 492,9	2 491,3	
7054	ბიომრავალფეროვნებისა და ლანდშაფტების დაცვა	526,9	1 495,0	1 335,4	
7056	სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები გარემოს დაცვის სფეროში	807,0	997,9	1 155,9	
706	საბინაო კომუნალური მეურნეობა	0,0	4 939,6	2 565,7	
7061	ბინათმშენებლობა	0,0	4 939,6	2 565,7	
707	ჯანმრთელობის დაცვა	4 412,2	7 150,6	7 363,4	
7072	ამბულატორიული მომსახურება	434,5	778,1	977,8	

7073	სავადმყოფოების მომსახურება	1 690,8	3 896,5	3 817,0	
7074	საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მომსახურება	513,9	571,9	641,3	
7076	სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში	1 773,0	1 904,1	1 927,3	
708	დასვენება, კულტურა და რელიგია	43 565,2	27 851,6	25 581,8	
7081	მომსახურება დასვენებისა და სპორტის სფეროში	7 031,0	9 346,0	7 708,3	
7082	მომსახურება კულტურის სფეროში	8 811,8	10 662,2	10 508,0	
7083	ტელერადიომუწყებლობა და საგამომცემლო საქმიანობა	6 046,1	5 998,9	5 046,7	
7084	რელიგიური და სხვა სახის საზოგადოებრივი მომსახურება	55,0	62,0	102,0	
7086	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა დასვენების, კულტურისა და რელიგიის სფეროში	21 621,3	1 782,5	2 216,8	
709	განათლება	12 071,8	17 350,2	18 865,4	
7092	ზოგადი განათლება	723,2	764,1	845,6	
7094	უმაღლესი განათლება	5 050,3	4 379,5	3 308,3	
7098	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა განათლების სფეროში	6 298,3	12 206,6	14 711,5	
710	სოციალური დაცვა	476,1	533,9	291,0	
7101	ავადმყოფთა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა სოციალური დაცვა	0,0	75,0	112,5	
7102	ხანდაზმულთა სოციალური დაცვა	33,0	28,5	29,0	
7104	ოჯახებისა და ბავშვების სოციალური დაცვა	0,0	0,0	38,0	
7109	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა სოციალური დაცვის სფეროში	443,1	430,4	111,5	
სულ		119 827,7	145 804,9	139 670,2	56,7

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 24 ივლისის კანონი №61 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 25.07.2013წ.
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

თავი IV

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის მთლიანი სალდო, ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილება

მუხლი 9. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის მთლიანი სალდო განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის მთლიანი სალდო 13016,1 ათასი ლარის ოდენობით.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 24 ივლისის კანონი №61 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 25.07.2013წ.
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

მუხლი 10. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ცვლილება
 განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ცვლილება 10443,9 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:

2. განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ზრდა 10500,6 ათასი ლარის ოდენობით.

(ათასი ლარი)

დასახელება	2011 წლის ფაქტი	2012 წლის ფაქტი	2013 წლის გეგმა
ფინანსური აქტივების ცვლილება	16 993,2	0,0	10 500,6
ზრდა	16 993,2	0,0	10 500,6
ვალუტა, დეპოზიტები	16 993,2	0,0	10 500,6
სესხები	0,0	0,0	0,0

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების კლება 56,7 ათასი ლარის ოდენობით:

(ათასი ლარი)

დასახელება	2011 წლის ფაქტი	2012 წლის ფაქტი	2013 წლის გეგმა
ფინანსური აქტივების ცვლილება	840,4	3 317,6	56,7
კლება	840,4	3 317,6	56,7
ვალუტა, დეპოზიტები	9 250,6	736,1	56,7
სესხები	89,5	0,0	0,0

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.
 აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 24 ივლისის კანონი №61 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 25.07.2013წ.
 აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

მუხლი 11. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ვალდებულებების ცვლილება
 განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ვალდებულებების ცვლილება 2572,2 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ვალდებულებათა კლება 2572,2 ათასი ლარის ოდენობით:

(ათასი ლარი)

დასახელება	2011 წლის ფაქტი	2012 წლის ფაქტი	2013 წლის გეგმა
ვალდებულებების ცვლილება	929,9	95,2	2 572,2
კლება	929,9	95,2	2572,2

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

მუხლი 12. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის პრიორიტეტები და პროგრამები
განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის პრიორიტეტები შემდეგი რედაქციით:

1. რეგიონის ინსტიტუციონალური განვითარება და აღმასრულებელი ორგანოს მხარდაჭერა

რეგიონის ინსტიტუციური განვითარებისათვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ძლიერი წარმომადგენლობითი ორგანოს გამართული ფუნქციონირება, ვინაიდან იგი არის რეგიონის პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების განმსაზღვრელი, საკანონმდებლო და მაკონტროლებელი ფუნქციების მქონე ხელისუფლების შტო. პრიორიტეტის ფარგლებში განსახორციელებელი პროგრამების მეშვეობით რეგიონში ხორციელდება ქვეყნის მიერ აღიარებული დემოკრატიული ღირებულებებისა და დემოკრატიული ინსტიტუტების გაძლიერების მხარდაჭერა, სამოქალაქო პლურალიზმის ხელშეწყობა და საარჩევნო სისტემის განვითარება.

1.1 საკანონმდებლო საქმიანობა (პროგრამული კოდი 1011)

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო თავისი კომპეტენციის ფარგლებში ახორციელებს საკანონმდებლო საქმიანობას, აკონტროლებს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქმიანობას და ასრულებს საქართველოსა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კანონმდებლობით განსაზღვრულ სხვა უფლებამოსილებებს.

1.2 აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საარჩევნო ადმინისტრაცია (პროგრამული კოდი 102)

საარჩევნო პროცესისა და საარჩევნო ადმინისტრაციის საქმიანობის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა;

სამოქალაქო განვითარებასა და საარჩევნო გარემოს გაუმჯობესებაზე ორიენტირებული პროექტების წახალისება;

საარჩევნო ადმინისტრაციის მოდერნიზება, ადამიანური რესურსების განვითარება, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება;

ამომრჩეველთა აქტიურობის გაზრდა და დაინტერესება არჩევნებში მონაწილეობის მიზნით;

ამომრჩეველებისათვის სრულყოფილი და ზუსტი ინფორმაციის დროულად მიწოდება;

სამოქალაქო განათლებისა და საარჩევნო გარემოს გაუმჯობესების პროგრამების შექმნა- შემუშავება;

ამომრჩეველთა განათლებისა და ინფორმირების პროგრამების შექმნა;

მოქნილი ორგანიზაციული სტრუქტურის შექმნა.

1.3 აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის აპარატი (პროგრამული კოდი 1031)

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მიერ აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში აღმასრულებელი ხელისუფლების განხორციელების პირობების შექმნა;

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის აღმასრულებელი ხელისუფლების დაწესებულებათა საქმიანობის კოორდინაციისა და კონტროლის განხორციელება;

მთავრობის საქმიანობის ორგანიზაციული, სამართლებრივი და ინფორმაციულ-ანალიტიკური უზრუნველყოფა;

მთავრობის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესრულების კონტროლის განხორციელება, მთავრობის თავმჯდომარის ურთიერთობის ხელშეწყობა სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის დაწესებულებებთან და სხვა.

1.4 საარქივო ფონდის დაცულობის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 1034)

აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში საარქივო დარგში მიმდინარე პროცესების ანალიზი, საარქივო ფონდის დაცვა-შენახვის გაუმჯობესებისა და მისი ფორმირების მიზნით შესაბამისი წინადადებების შემუშავება, სადაზღვევო და ელექტრონული საარქივო ფონდის შექმნა;

ისტორიულად დირებული საარქივო დოკუმენტების გამოფენის მოწყობა;

ურთიერთთანამშრომლობა საზღვარგარეთის არქივებთან და საქართველოს შესახებ არსებული დოკუმენტების შემოტანა;

ისტორიის ამსახველი მასალების გამოვლენა ჟურნალისა და ბუკლეტების გამოსაცემად;

ფიზიკური და იურიდიული პირების დროული საინფორმაციო მომსახურება.

2. რეგიონის ფინანსური მართვა და საინვესტიციო გარემოს ხელშეწყობა

2.1 ფინანსების, ეკონომიკური პოლიტიკისა და ქონების სფეროს პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 1041)

ეფექტიანი და გამჭვირვალე საბიუჯეტო პროცესის ჩამოყალიბება და მონიტორინგის გაძლიერება;

პროგრამული და კაპიტალური ბიუჯეტების დანერგვა;

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არსებული ქონების აღრიცხვა და შესაბამისი მონაცემთა ბაზის შექმნა;

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საკუთრებაში არსებული ქონების ეფექტურად განკარგვა;

თითოეული საპრივატიზებო ობიექტის ინფორმაციული შეფუთვა ან/და სამინისტროს ოფიციალურ ვებ-გვერდზე საპრივატიზებო ობიექტების მონაცემთა ბაზის განთავსება, განახლება და რედაქტირება;

საპრივატიზებო პროცესის ეფექტურად წარმართვისათვის ელექტრონული აუქციონის ფორმით პრივატიზება (eauction.ge);

აჭარის საინვესტიციო პოტენციალის მარკეტინგი:

რეგიონის საინვესტიციო პოტენციალის შეფასება და პრიორიტეტების გადახედვა/განსაზღვრა;

საპრივატიზაციო ობიექტების გადახედვა/განხილვა, ინფორმაციული დამუშავება და „მარკეტინგული შეფუთვა“;

პოტენციური ინვესტორების მოძიება;

საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, დონორებთან, საელჩოებსა და სავაჭრო სამრეწველო პალატებთან თანამშრომლობა;

განვითარებაზე ორიენტირებული პროექტების ინიცირება, ხელშეწყობა და კოორდინირება;

რეგიონში მიმდინარე საინვესტიციო პროცესის შედეგების აღრიცხვა და მონიტორინგი;

2.2. სახაზინო მომსახურება (პროგრამული კოდი 1042)

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილის აღსრულება, მისი შესრულების ანგარიშების შედგენა;

ხაზინის ელექტრონულ მონაცემთა ერთიანი ბაზის და შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფის საფუძველზე, ხაზინაში შემავალი სტრუქტურული ერთეულების ფუნქციონირებისთვის, ახალი ამოცანების კვლევისა და მათი დამუშავების მეთოდების შემუშავება;

ხაზინის მიერ გასაწევი აუცილებელი, გადაუდებელი და ყოველთვიური, კვარტალური და წლიური ხარჯების პროგნოზირება.

2.3. სესხების მომსახურება (პროგრამული კოდი 1136)

„ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაციის“ ფარგლებში გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკიდან (KfW) მიღებული სესხის მომსახურების ხარჯების დაფარვა;

„აჭარის მყარი ნარჩენების მართვის მომსახურების გაუმჯობესება და გაფართოების“ ფარგლებში ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკიდან (EBRD) მიღებული სესხის მომსახურების ხარჯების დაფარვა.

2.4. უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით განსახორციელებელი საინვესტიციო პროექტები და ამ პროექტების თანადაფინანსება (პროგრამული კოდი 1138)

ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაციის პროექტის ფარგლებში დაფინანსდება შესრულებული სამუშაოების საბიუჯეტო გადასახდელები, კერძოდ, კი შესრულებულ სამუშაოებზე დღგ-ის გადახდა;

პროექტის მიზანია ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის ზღვის სანაპირო ზოლში მდებარე სოფლების წყალარინების სისტემის რეაბილიტაცია და გაფართოება

„აჭარის მყარი ნარჩენების მართვის მომსახურების გაუმჯობესება და გაფართოების“ პროექტის განხორციელებისათვის სანიტარული ნაგავსაყრელის ადგილმონაცვლეობის გამო საკონსულტაციო კომპანია SWECO International AB-ს მიერ ტექნიკური პროექტებისა და მშენებლობის ზედამხედველობისათვის საჭირო სამუშაოების დაფინანსება;

პროექტის მიზანია მყარი ნარჩენების მართვა აჭარის მთელს ტერიტორიაზე, რაც ორ ეტაპად უნდა განხორციელდეს. კერძოდ, პირველ ეტაპზე, აქცენტი გადატანილი იქნება, ქალაქ ბათუმზე, მის ახლომდებარე კურორტ ქობულეთსა და სანაპირო ზონაზე და ხელვაჩაურის ავტომაგისტრალის გასწვრივ მიმდებარე ტერიტორიაზე. მეორე ეტაპზე, მოხდება მყარი ნარჩენების მართვის მოწინავე მეთოდების დანერგვა აჭარის სოფლებში;

აგრარული სექტორის ხელშეწყობის თანადაფინანსება, პროექტი ითვალისწინებს აგრარული სექტორის მხარდაჭერას - საკონსულტაციო, სატრენინგო, სადემონსტრაციო და სხვა მომსახურების უზრუნველყოფას.

2.5. საწევროები საერთაშორისო ორგანიზაციებში (პროგრამული კოდი 1134)

აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში ხორციელდება აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მიერ სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებში გაწევრიანების საფასურის გადახდა.

2.6. ა(ა)იპ „ბათუმის ბიზნესინკუბატორი“ (პროგრამული კოდი 1112)

დამწყები და განვითარებადი ბიზნესის ხელშეწყობა;

ახალი ბიზნეს სუბიექტების შექმნა;

ახალი სამუშაო ადგილების შექმნა.

2.7. სსიპ „აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სავაჭრო-სამრეწველო პალატა“ (პროგრამული კოდი 1113)

აჭარის სავაჭრო-სამრეწველო პალატა (ასსპა) არის ერთ-ერთი გავლენიანი ბიზნესორგანიზაცია საქართველოში. ასსპა წარმოადგენს შუამავალ რგოლს მეწარმე სუბიექტებსა და სახელმწიფო ორგანოებს შორის. იგი მუდმივად ჩართულია საწარმოების წინაშე დაყენებული საკითხების განხილვისა და გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში;

პალატის ძირითადი მიზანია ასსპა-ს წევრების ბიზნესინტერესების დაცვა ადგილობრივ და ასევე ცენტრალურ ხელისუფლებაში, საქართველოს პარლამენტში და სახელმწიფო მარეგულირებელ ორგანოებში;

ასსპა რეგულარულად სწავლობს და უკეთებს ანალიზებს აჭარის რეგიონში მიმდინარე ეკონომიკურ პროცესებს, ადგენს და აქვეყნებს სტატისტიკურ მონაცემებს რეგიონის ეკონომიკის სექტორების მიხედვით. ექსპორტის ხელშეწყობის მიზნით, ასსპა მეწარმეებს სთავაზობს სხვადასხვა სახის სერვისებს;

ასსპა გამუდმებით მუშაობს ინვესტორების მოსაზიდად, იწვევს და ღებულობს ბიზნესდელეგაციებს, მართავს

ერთობლივ ფორუმებს და სემინარებს.

2.8. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არსებული თვითმმართველი ერთეულების სივრცითი მოწყობის გეგმის შემუშავება (პროგრამული კოდი 1045)

ქ. ბათუმის სივრცით-ტერიტორიული დაგეგმვის დოკუმენტების შემუშავება;

დასახლებათა სივრცითი ტერიტორიის მართვა;

ქალაქგანვითარების რეგულირების, მიწათსარგებლობის პარამეტრების განსაზღვრა;

2.9 სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული კერძო სამართლის იურიდიული პირების საწესდებო კაპიტალის ზრდა (პროგრამული კოდი 1132)

მყარი ნარჩენების მართვის პროექტის განსახორციელებლად შპს „ჰიგენა 2009“-ის საწესდებო კაპიტალის ზრდა;

3. საგანგებო და გადაუდებელი სიტუაციების მართვა

3.1. ბუნებრივი და ტექნოგენური ხასიათის საგანგებო სიტუაციების პრევენცია, რეგულირება და მართვა (პროგრამული კოდი 1051)

სააგენტოს რაიონული რეაგირების ჯგუფებისათვის თანამედროვე სამძებრო-სამაშველო აღჭურვილობისა და ტექნიკური საშუალებებით უზრუნველყოფა;

მაშველების ეტაპობრივი გადამზადება და პროფესიული უნარ-ჩვევების ამაღლება;

ბუნებრივი და ტექნოგენური ხასიათის საფრთხეების პრევენციისა და მათი შედეგების დაძლევის ტექნოლოგიებისა და მეთოდების დახვეწა და საერთაშორისო სტანდარტებამდე ამაღლება. ამ მიზნით მუნიციპალიტეტებთან თანამშრომლობით მოხდება თითოეულ მუნიციპალიტეტსა და სოფელში არსებული რისკების შესახებ სათანადო ინფორმაციის შეგროვება, შესაბამისი რუკების შექმნა, სოფლებში არსებული რესურსების შესახებ დეტალური ინფორმაციის შეგროვება;

სხვადასხვა ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების გეგმების შექმნა და თითოეულ მუნიციპალიტეტში, თემსა თუ სოფელში საგანგებო სიტუაციების წინააღმდეგ მებრძოლი საინიციატივო ჯგუფის ჩამოყალიბება;

ჩატარდება აქტიური სამოქალაქო თავდაცვის ღონისძიებები;

4. გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვა

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის გარემოს დაცვის პოლიტიკის მთავარი პრიორიტეტები რეგიონში გარემოს ინტეგრირებული მართვის ხელშეწყობა და ტყეების მდგრადი მართვაა. ასევე არანაკლებ მნიშვნელოვანია საქმიანობა გეოლოგიური მონიტორინგის, სანაპირო ზოლის დაცვისა და საზოგადოების ეკოლოგიური ცნობიერების ამაღლების კუთხით. სხვადასხვა ეკოლოგიური პრობლემის გადაჭრის მიზნით ხორციელდება მიზნობრივი პროგრამები. გარემოს დაცვის სფეროსთან დაკავშირებული საკითხების ირგვლივ მიმდინარეობს თანამშრომლობა სხვადასხვა ეროვნულ და საერთაშორისო, სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციასთან.

4.1. გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 10321)

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის გარემოს დაცვის პოლიტიკის სტრატეგიული მიმართულებების, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რეგიონული განვითარების სტრატეგიის გარემოს დაცვის ნაწილით გათვალისწინებული ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება;

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ატმოსფერული ჰაერის ეკოლოგიური მდგომარეობისა და წყლის ხარისხზე მიმდინარე მონიტორინგის გაძლიერება. მონიტორინგის შედეგების ანალიზი. სფეროში არსებული პრობლემების გადაწყვეტის ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება;

ნარჩენების მართვის სისტემის სრულყოფა. ახალი ნაგავსაყრელი პოლიგონის მშენებლობისა და ამოქმედებისათვის საჭირო ღონისძიებების განხორციელება. სახიფათო ნარჩენებით დაბინძურების კერების გამოვლენა და მათი სრული ლიკვიდაცია;

აჭარის ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის სისტემის ჩამოყალიბება;

აჭარის ზღვის სანაპიროსა და მდინარეების ნაპირების გამაგრება, მათი ეკოლოგიური შედეგების ანალიზი და რისკების მინიმიზაცია;

სტიქიურ-გეოლოგიურ მოვლენებზე მონიტორინგის გაძლიერება. პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვა.

გეოლოგიის სამსახურის სპეციალისტების კვალიფიკაციის ამაღლება;

საერთაშორისო პროექტში „გლობალური ცვლილებების ზემოქმედების შემსუბუქებისა და ადაპტაციის შავი ზღვის ერთობლივი რეგიონალური კვლევითი ცენტრის დაფუძნება“ თანამონაწილეობა;

4.2. სატყეო სექტორის განვითარება (პროგრამული კოდი 10322)

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქმიანობის ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულებაა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განსაკუთრებულ გამგებლობაში არსებული სატყეო მეურნეობის მდგრადი მართვა. სსიპ „აჭარის სატყეო სააგენტო“ მიზნად ისახავს რეგიონში დანერგოს მდგრადი ტყითსარგებლობა. ამისათვის უკვე მიმდინარეობს და მომავალშიც იგეგმება ხე-ტყის მოპოვების პროცედურის გამარტივება, სოციალური ჭრებისათვის ტყეკაფების გამოყოფა და ტყის ფიზიკური დაცვის ღონისძიებების გამკაცრება. ასევე მნიშვნელოვანია ტყეების სანიტარიულ-ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესება;

აჭარის ტყეებში ფართოდ არის გავრცელებული ტყის მავნებელი მწერები, რომლებიც ანადგურებენ ტყეების საკმაოდ მოზრდილ მასივებს. ამ მხრივ საჭიროა პრევენციული ღონისძიებების გატარება, კერძოდ: მავნებლების წინააღმდეგ ბიოლოგიური ბრძოლა (ტყეებში მწერდამჭერი ფერომონების განთავსება, დაავადებული ხე-ტყის გამოტანა და სხვა.) ტყეკაფების ათვისებისა და უნებართვო ჭრების შემცირებისათვის აუცილებელია სატყეო-სამეურნეო გზების ქსელის ოპტიმალური გაფართოება;

სატყეო სექტორის ეფექტური საქმიანობის წარმართვისათვის სპეციალური (მძიმე ტექნიკის) ტექნიკის შეძენა, აგრეთვე სატყეო სექტორში გზების გაყვანისათვის.

დიდი მნიშვნელობა აქვს ტყეების აღდგენა-განახლების პროცესს, რომელიც ორი მიმართულებით წარიმართება:

1. ტყეების ბუნებრივი განახლება შემოდგომისა და აჩიქვნის მეთოდით;
2. ჭრაგავლილი თუ სხვა სახით დაზიანებული კორომების ხელოვნური განაშენიანება. განაშენიანების პროცესის ეფექტურად წარმართვისათვის საჭიროა სანერგე მეურნეობების მოწყობა. ტყეების მონიტორინგისა და სატყეო სფეროს განვითარებისათვის მიზანშეწონილია სამეცნიერო-ექსპერიმენტული საქმიანობის მხარდაჭერა;

4.3. გარემოსდაცვითი ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 10323)

პროგრამა მოიცავს 5 ქვეპროგრამას, რომლებიც გამიზნულია ლოკალური გარემოსდაცვითი პრობლემების მოგვარებისათვის;

პროგრამის განხორციელების შედეგად მომზადდება მუდმივად განახლებადი ინფორმაცია აჭარაში ატმოსფერული ჰაერისა და წყლის ხარისხობრივი მდგომარეობის შესახებ, რომლის ანალიზიც მოგვცემს შემდგომი აუცილებელი ღონისძიებების დაგეგმვისა და განხორციელების საშუალებას. ერთი წლის განმავლობაში თავიდან იქნება აცილებული ბათუმისა და ქობულეთის სანაპიროების წარეცხვა (აბრაზია). კონკრეტულ ადგილებში ეროზიის შეჩერების მიზნით, განხორციელდება ეროზიამდეგი მცენარეულობით განაშენიანების ღონისძიებები, აგრეთვე განხორციელდება ადლიის სანაპირო ზოლზე ნაპირსამაგრი ნაგებობის მშენებლობა;

5. ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

ქვეყნის მასშტაბით მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის მიზნით ხორციელდება მთელი რიგი სახელმწიფო და ადგილობრივი პროგრამები, რომლითაც დაცულია ადამიანების უფლება ამ სფეროში. მიუხედავად ამისა მოსახლეობის გარკვეული ფენებისათვის, განსაკუთრებით იმ ადამიანებისათვის, რომლებიც იმყოფებიან სიღარიბის ზღვარზე ან/და სიღარიბის ზღვართან ახლოს, ხელმიუწვდომელი რჩება ფასიანი სამედიცინო მომსახურება, ისინი მოკლებულნი არიან საშუალებას მიიღონ დროული, გადაუდებელი სამედიცინო დახმარება. უსახსრობის გამო სამედიცინო დაწესებულებებს მიმართავენ დიდი დაგვიანებით, დაავადებების გართულებული ფორმებით, რომელთა მკურნალობა უფრო დიდ ხარჯებთანაა დაკავშირებული. შედეგად იზრდება მკურნალობასთან დაკავშირებული ფინანსური რისკები, დაავადების გართულებების ალბათობა, მცირდება მკურნალობის ეფექტურობის მაჩვენებელი, იზრდება შესაძლებლობების შეზღუდვის რისკი, ლეტალობა.

პრიორიტეტის ფარგლებში შესაბამისი პროგრამებით ხორციელდება სოციალურად დაუცველ ფენებზე და დაავადების მაღალი რისკის ჯგუფებზე, მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრების ხელშეწყობა, დაავადებათა პრევენცია და კონტროლი, გარკვეული კატეგორიებისათვის სოციალური დახმარებების გაცემა, მაღალმთიან მუნიციპალიტეტებში დასაქმებული ზოგიერთი სამედიცინო პერსონალის მატერიალური სტიმულირება, პროფესიული სწავლება და დასაქმების ხელშეწყობა;

ეკომიგრანტი ოჯახებისათვის საცხოვრებელი სახლებით უზრუნველყოფა.

5.1. ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროს პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 1071)

აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში ჯანმრთელობის, სოციალური დაცვის, დევნილთა და განსახლების სფეროში საქართველოს ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება;

სამედიცინო მომსახურებისადმი ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება მიზნობრივი ჯგუფებისათვის;

სოციალური დაცვის ღონისძიებების გაფართოება და დახვეწა;

უწყების საქმიანობის საჯაროობის უზრუნველყოფა და მოსახლეობის ინფორმირება ხელმისაწვდომი სოციალური მომსახურების შესახებ;

სამინისტროს ინსტიტუციური შესაძლებლობების გაძლიერება;

5.2. დასაქმების ხელშეწყობა და მართვა (პროგრამული კოდი 10721)

ხორციელდება დასაქმების ხელშეწყობა აჭარის რეგიონში. რეგიონის მასშტაბით, ექვსივე თვითმართველ ერთეულში, შექმნილია აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის დასაქმების სააგენტოს რაიონული განყოფილებები, რომელთაც გააჩნიათ მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის მიერ შექმნილი და დაპატენტებული ელექტრონული მონაცემთა ბაზა სამუშაოს მაძიებელთა და არსებული ვაკანსიების დასარეგისტრირებლად. შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფა საშუალებას იძლევა მოთხოვნილი ვაკანსიის მიხედვით მოიძებნოს შესაბამისი უნარ-ჩვევებისა და კვალიფიკაციის მქონე სამუშაოს მაძიებელი პირი;

5.3. პროფესიული გადამზადება (პროგრამული კოდი 10722)

შრომის ბაზარზე არსებული მოთხოვნებიდან გამომდინარე მთელ რიგ პროფესიებში (სასტუმროს საქმის მწარმოებელი, ბარმენი, მზარეული, სამკერვალო ნაწარმის სპეციალისტი, სამშენებლო სფეროები, ავტომობილის ზეინკალი და ა. შ) ხშირია შემთხვევები როდესაც ვერ საქმდებიან შესაბამისი კვალიფიკაციის არარსებობის გამო. მოქალაქეები, განსაკუთრებით 100 000-მდე სარეიტინგო ქულის მქონე ბენეფიციარები, თავიანთი სოციალური სტატუსიდან გამომდინარე მოკლებულნი არიან საკუთარი სახსრებით დაეუფლონ ზემო აღნიშნულ პროფესიებს. აღნიშნულის გათვალისწინებით ქ. ბათუმში უკვე ხორციელდება 100 000-მდე სარეიტინგო ქულის პირების პროფესიული გადამზადების პროგრამა ქ. ბათუმის მერიის მიერ, თუმცა დანარჩენ მუნიციპალიტეტებში ჯერ კიდევ არ არსებობს მსგავსი პროგრამები. აღნიშნულის უზრუნველსაყოფად აუცილებელია პირველ ეტაპზე განხორციელდეს ხელვაჩაურის, ქობულეთის, ქედის, შუახევისა და ხულოს მუნიციპალიტეტებში მცხოვრები 100 000-მდე ქულის მქონე 200 მოქალაქის პროფესიული გადამზადება;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირები, რომლებსაც გააჩნიათ ზომიერი შეზღუდულობის სტატუსი და არ სარგებლობს სახელმწიფო პენსიით, ხშირ შემთხვევაში მოკლებული არიან დასაქმების შესაძლებლობას მათი ფიზიკური მდგომარეობიდან გამომდინარე და არ გააჩნიათ უმეტეს შემთხვევაში შესაბამისი პროფესიული განათლება. სახელმწიფოს მიზანია ხელი შეუწყოს ასეთი კატეგორიის მქონე მოქალაქეებს მათი ფიზიკური მდგომარეობის გათვალისწინებით სოციალურ გარემოში ადაპტაცია. პროგრამის მიხედვით გათვალისწინებულია ქ. ბათუმისა და ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები 30 შეზღუდული შესაძლებლობის პირების გადამზადება;

5.4. ჯანმრთელობის დაცვისა და სამედიცინო პროფილაქტიკური პროგრამები (პროგრამული კოდი 1073)

სამინისტროს 2013-2016 წლების მიზნობრივი პროგრამები თავისი შინაარსითა და მოცულობით განსხვავდება წინა წლების პროგრამებისაგან, ისინი ძირითადად ორიენტირებულნი არიან სოციალურად დაუცველ ფენებზე და დაავადების მაღალი რისკის ჯგუფებზე. მიზნად ისახავენ სხვადასხვა სოციალურად დაუცველი კატეგორიის ადამიანებისათვის გადაუდებელ ჰოსპიტალურ დახმარებას, გეგმურ ჰოსპიტალურ მომსახურებას, ონკოლოგიურ დახმარებას, ბავშვთა რეაბილიტაციას, რესურსტევად კარდიოქირურგიულ მკურნალობასთან დაკავშირებულ ფინანსური რისკებისგან დაცვას, მათი ჯანმრთელობის შენარჩუნებასა და გაუმჯობესებას, სოფლის მოსახლეობისათვის ექიმადელი სამედიცინო დახმარების მიწოდებას;

5.5. სოციალური დაცვის პროგრამები (პროგრამული კოდი 1075)

სამინისტრო გამოყოფს მოსახლეობის გარკვეულ კატეგორიებს, რომელთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობა მოითხოვს სახელმწიფოს მხრიდან თანადგომას. პირველ რიგში, ეს არის 100 წლის და მეტი ასაკის მოქალაქეები, რომლებიც განიცდიან ეკონომიკურ სიდუხჭირეს და საჭიროებენ მატერიალურ მხარდაჭერას;

შშმ და ხანდაზმული პირები გადაადგილებების საშუალებებით, სავარძელ-ეტლებით მარაგდებიან სახელმწიფო პროგრამით და სხვადასხვა ჰუმანიტარული ორგანიზაციების მიერ. მოწოდებული საქონელი არასაკმარისია და ამ კატეგორიის ადამიანების დიდი ნაწილი დარჩენილია სავარძელ-ეტლების გარეშე, რაც არასრულფასოვანს ხდის მათ ცხოვრებას;

შშმ პირებისა და ხანდაზმული ადამიანების გადაადგილების საშუალებებით, სავარძელ-ეტლებით უზრუნველყოფა ხელს შეუწყობს მათ საზოგადოებაში ინტეგრაციას, გააუმჯობესებს ცხოვრების გარემოს;

შშმ პირებისა და ხანდაზმული ადამიანების დამხმარე საშუალებებით - სმენის აპარატებით უზრუნველყოფა ხელს შეუწყობს მათ საზოგადოებაში ინტეგრაციას, აამაღლებს მათი სოციალური ადაპტაციის ხარისხს.

მიუსაფარ დედათა და ბავშვთა თავშესაფრით უზრუნველყოფით განხორციელდება აღნიშნული პირების მატერიალური და მორალური მხარდაჭერა;

მაღალმთიან მუნიციპალიტეტებში სამედიცინო პერსონალის მატერიალური წახალისების პროგრამით შესაძლებელი იქნება საექიმო კადრების დეფიციტისა და მაღალი დენადობის შემცირება აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მაღალმთიან მუნიციპალიტეტებში, მოსახლეობისათვის გეოგრაფიული მდებარეობისა და კლიმატური პირობების გამო გართულებული კვალიფიციური სამედიცინო მომსახურების მიწოდების უზრუნველსაყოფად.

5.6. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრი (პროგრამული კოდი 1076)

აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში კეთილსაიმედო ეპიდემიოლოგიური მდგომარეობის უზრუნველყოფა, რომელიც მოიცავს გადამდები და საზოგადოებრივი მნიშვნელობის მქონე არაგადამდები დაავადებებისა და რისკების გამოვლენას, საინფორმაციო სისტემის ფუნქციონირებას, დაავადებათა კონტროლს და პრევენციას;

მიზნობრივი პროგრამების და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო თუ ადგილობრივი ღონისძიებების განხორციელება და მონიტორინგი;

იმუნოპროფილატიკის დაგეგმვა, მისი ლოჯისტიკური უზრუნველყოფა და განორციელების ზედამხედველობა;

არაგადამდებ დაავადებათა და ჯანმრთელობის რისკების კვლევა, მონიტორინგი, პრევენციულ ღონისძიებებზე რეკომენდაციების შემუშავება;

მოსახლეობის ინფორმირებულობის დონის გაზრდა მოსწავლე-ახალგაზრდობასა და მოსახლეობის ცალკეულ ჯგუფებში;

გადამდებ დაავადებათა ეპიდემიოლოგიური მონიტორინგი (მ.შ. ცოფი) და კონტროლი, ეპიდემიოლოგიისა და ეპიდემიების მიზეზების დადგენა, ეპიდსაწინააღმდეგო და პრევენციული ღონისძიებების განხორციელება. განსაკუთრებით საშიში და მასთან გათანაბრებული ინფექციების კერებში ეპიდემიოლოგიური კვლევების ჩატარება;

რეგიონში, როგორც ჰიპერმალარიოგენულ ტერიტორიაზე მალარიის საწინააღმდეგო ღონისძიებების გატარება ეპიდსეზონზე;

პრიორიტეტული საკითხის ირგვლივ სამიზნე ჯგუფებისა და მოსახლეობის ინფორმაციულობის ზრდა. საინფორმაციო თემატური მასალების მომზადება/გავრცელება, საგანმანათლებლო ღონისძიებების მომზადება საჯარო სკოლის მოსწავლეებისა და სტუდენტებისათვის;

შერჩეულ სამიზნე ჯგუფში სამედიცინო სკრინინგული გამოკვლევების განხორციელება დაავადების ადრეული გამოვლენის მიზნით;

5.7 აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში სოციალური სახლების მშენებლობა და ამ კუთხით არსებული შენობების რეაბილიტაცია (პროგრამული კოდი 1044)

ეკომიგრანტი ოჯახებისათვის საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესებისათვის მრავალბინიანი სახლების მშენებლობა ხულოს მუნიციპალიტეტში და ასევე ქ. ბათუმში თამარის დასახლებაში ეკომიგრანტებისათვის განკუთვნილი ორი საცხოვრებელი სახლის გარე ფასადებისა და სადარბაზოების მოპირკეთებითი სამუშაოებისა და

კომუნალური ქსელების მონტაჟის დასრულება, ქედის მუნიციპალიტეტში ყოფილი საავადმყოფოს შენობისათვის წყალანირების (სეპტიკის) მოწყობა-მიერთება.

6. რეგიონალური ინფრასტრუქტურა და ტურიზმი

რეგიონის განვითარებისა და მისი პოტენციალის რეალიზებისათვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია შიდა სახელმწიფოებრივი სატვირთო და სამგზავრო სატრანსპორტო სფეროს განვითარების ხელშეწყობა, საერთაშორისო სატრანზიტო პროექტებში რეგიონის პოტენციალის ინტეგრირების ხელშეწყობა;

ადგილობრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზებისა და საგზაო კომუნიკაციების რეაბილიტაცია-განვითარება და სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვა, სამელიორაციო სისტემების მდგომარეობის შენარჩუნება და ახალი/მეორე მნიშვნელობის და შიდაქსელური არხების რეაბილიტაცია. ხიდებისა და სხვა ხელოვნური ნაგებობების მშენებლობა-რეაბილიტაცია, ადმინისტრაციულ და საკურორტო ცენტრებთან, ისტორიულ და კულტურულ ძეგლებთან მისასვლელი გზების შეკეთება-რეაბილიტაცია, მოდერნიზაცია და განვითარება.

ტურიზმისა და ტურისტული ბიზნესის განვითარება, არსებული ბუნებრივი, ისტორიული და კულტურული რესურსების გამოყენება რეგიონის ტურისტული პოტენციალის გასაძლიერებლად და ახალი ტურისტული პროდუქტების შესაქმნელად;

რეგიონის ტურისტული პოტენციალის პოპულარიზაცია საერთაშორისო ბაზარზე;

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ახალი ტურისტული და საკურორტო ობიექტების შექმნის მიზნით წინადადებების შემუშავება;

ტურისტული საინფორმაციო ცენტრების ქსელის გაფართოება; შიდა ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა, ამ მიზნით საინფორმაციო-სარეკლამო პროდუქციის შექმნა და გავრცელება;

მოსახლეობის გაჯანსაღების და დასვენების ეფექტური პირობების უზრუნველყოფა, საკურორტო ინფრასტრუქტურის შემდგომი გაფართოება;

დამსვენებელთა დასვენებისა და ტურიზმის თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი პირობების შექმნა.

6.1. საავტომობილო გზებისა და სამელიორაციო სისტემების მართვა (პროგრამული კოდი 10361)

პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება მუნიციპალიტეტში არსებული საგზაო და სამელიორაციო ინფრასტრუქტურული პროგრამების დროული და შეუფერხებლად განხორციელების ადმინისტრირება;

6.2. საგზაო და სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვა (პროგრამული კოდი 10362)

პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება მუნიციპალიტეტებში არსებული რეაბილიტირებული ცენტრალური გზებისა და სამელიორაციო სისტემების მდგომარეობის შენარჩუნება და ახალი/მეორე მნიშვნელობის და შიდაქსელური გზებისა და არხების რეაბილიტაცია. არსებული და რეაბილიტირებული გზებისა და სამელიორაციო სისტემების მოვლა-შენახვა;

ხელოვნური ნაგებობების რეაბილიტაცია ან მშენებლობა;

ზამთრის პერიოდში თოვლის საფარისაგან სისტემატიურად გზების გაწმენდა, ზამთრის შემდგომი და წყალდიდობის შედეგად გადარეცხილი გზების მოვლა-შენახვა, საგზაო ნიშნების მოწყობა, ორმულეების შეკეთება, ბურღვააფეთქებითი სამუშაოების ჩატარება, მთებსა და საძოვრებზე მიმავალი გზების რეაბილიტაცია, წყალგამტარი მილების მოწყობა. გზების გაწმენდითი თუ მოვლა-შენახვითი სამუშაოებისათვის სპეციალური ტექნიკის შეძენა.

6.3. ტურიზმისა და კურორტების სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 10331)

ქვეყანაში ტურიზმისა და კურორტების სფეროს ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის ფორმირებასა და განხორციელებაში მონაწილეობა;

აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში ტურიზმისა და კურორტების დარგში მიმდინარე პროცესების ანალიზი და მისი გაუმჯობესების მიზნით შესაბამისი წინადადებების შემუშავება;

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტურისტული ცენტრებისა და კურორტების რეკლამის მიზნით გამოფენების-ბაზრობების მოწყობა, აგრეთვე საზღვარგარეთ ჩატარებულ ანალოგიურ ღონისძიებებში მონაწილეობის მიღება;

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ახალი ტურისტული და საკურორტო ობიექტების შექმნის მიზნით წინადადებების შემუშავება და წარდგენა;

ვებგვერდის განახლება და ოპტიმიზაცია;

6.4. ტურიზმის სფეროში მომსახურების მიწოდება (პროგრამული კოდი 10332)

რეგიონის ღირშესანიშნაობების შესახებ ინფორმაციის შეგროვება;

ახალი ტურისტული პროდუქტის შექმნა;

ახალი ტურისტული მარშრუტების შემუშავება და ორგანიზება;

6.5. ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 10334)

რეგიონის ტურისტული პოტენციალის პოპულარიზაცია ქვეყნის შიდა და საერთაშორისო ბაზარზე;

სარეკლამო კამპანიების წარმოება, სარეკლამო-საინფორმაციო პროდუქციის მომზადება და გავრცელება და საერთაშორისო და ქვეყნის შიგნით ბაზრობა-გამოფენებში მონაწილეობა;

ტურიზმის სფეროში, საერთაშორისო სტანდარტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით თანამშრომლობა (გაწევრიანება) შესაბამის ორგანიზაციებთან;

6.6. სსიპ „კურორტი ბეშუმი“ (პროგრამული კოდი 1101)

საკურორტო ინფრასტრუქტურის შემდგომი განვითარების ღონისძიებების შემუშავება;

მოსახლეობის დასვენების და გაჯანსაღების მიზნით შესაბამისი პირობების შექმნა და სრულყოფა;

6.7. სსიპ „ბათუმის ბულვარი“ (პროგრამული კოდი 1102)

მოსახლეობის გაჯანსაღების და დასვენების ეფექტური პირობების უზრუნველყოფა.

საკურორტო ინფრასტრუქტურის შემდგომი გაფართოვება.

დასვენებისა და ტურიზმის თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი პირობების შექმნა.

მწვანე ნარგავების, დეკორატიული მცენარეების, ყვავილების დარგვა მოვლა-პატრონობა, დეკორატიული გაფორმება, პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება აგროტექნიკური სამუშაოები (ნიადაგის დამუშავება-განაყოფიერება) ყვავილების, დეკორატიული მცენარეების დარგვა და შემდგომი მოვლა-პატრონობა. სპორტული მოედნების, ატრაქციონების და შადრევნების მოვლა-პატრონობა.

ბულვარის პროექტებისა და პერსპექტიული პროგრამების დამუშავებასთან დაკავშირებული საქმიანობა; ადგილობრივი და საერთაშორისო ბაზრის მარკეტინგული კვლევების მონაცემთა ბაზის შექმნა, ანალიზის განხორციელება და საინფორმაციო ბაზის შექმნა.

6.8. სსიპ „ტექნიკური და სამშენებლო ლაბორატორია“ (პროგრამული კოდი 1121)

სამშენებლო მასალებისა და სამშენებლო ნაკეთობების, აგრეთვე სხვადასხვა სახის საინჟინრო-ტექნიკური დანადგარ-მოწყობილობების ხარისხის ლაბორატორიული კონტროლი. კომპეტენციის ფარგლებში

სპეციალიზირებული სტაციონარული მოწყობილობების, მობილური აპარატებისა და შესაბამისი სპეციალისტების მეშვეობით ლაბორატორიული კვლევებისა და გამოცდების ორგანიზება;

შენობა-ნაგებობებისა და დანადგარ-მოწყობილობების მშენებლობის, მონტაჟის, დემონტაჟისა და ექსპლუატაციისას ტექნიკური დანადგარ-მოწყობილობების, საამშენებლო მასალებისა და ნაკეთობების ტექნიკური პარამეტრების გამოკვლევა, ანალიზის ჩატარება და ვარგისიანობის დადგენა;

7. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის აგროსასურსათო სექტორი

სოფლის მეურნეობა და მისი განვითარება აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ერთ-ერთი პრიორიტეტული სფეროა. იგი წარმოადგენს ფერმერთა შემოსავლების უმთავრეს წყაროს, როგორც ფულადი, ასევე ნატურალური ფორმით. აგროსასურსათო სექტორის ძირითადი ფუნქცია სასურსათო უსაფრთხოების უზრუნველყოფაა. აქედან გამომდინარე რეგიონის მოსახლეობის ეკონომიკური კეთილდღეობის მიღწევა დამოკიდებულია ადგილობრივი წარმოების კონკურენტუნარიანობის ზრდაზე, თანამედროვე აგროტექნოლოგიების დანერგვაზე, ნიადაგის პროდუქტიულობის ამაღლებასა და აგრარულ სფეროში დასაქმებულთა ცოდნის გაფართოებაზე. რეგიონში სოფლის მეურნეობის უმთავრეს სექტორებს წარმოადგენს: მეციტრუსეობა, მევენახეობა-მეხილეობა, მებოსტნეობა, მეცხოველეობა, მეფუტკრეობა, მეთევზეობა და სხვა. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მცირე მიწიანობის მიუხედავად ერთეულ ფართობზე დაბალია სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოების მაჩვენებელი, რაც განპირობებულია დაბალი აგროტექნიკური ფონით, ამორტიზირებული ნარგავებითა და თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის დაბალი დონით. რეგიონში ტურისტული ინფრასტრუქტურის გაფართოებასთან დაკავშირებით რიგ სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციაზე მნიშვნელოვნად გაიზარდა მოთხოვნა. გამომდინარე აქედან დღის წესრიგში დადგა საკითხი აღნიშნულ დარგებში სახელმწიფოს მხრიდან დამატებითი სტიმულირებისა და შესაბამისი პროგრამებისა და ღონისძიებების განხორციელების აუცილებლობის შესახებ.

7.1. აგროსასურსათო სექტორის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 1081)

რეგიონის აგროსასურსათო სექტორის განვითარების მიზნით აგრარული პოლიტიკის შემუშავება ეროვნული ტრადიციებისა და საერთაშორისო გამოცდილებების გათვალისწინებით;

რეფორმების დაგეგმვა და განხორციელება;

აგროსასურსათო სექტორში წარმოების ზრდის ხელშეწყობა, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის რეალიზაციისა და ექსპორტის ხელშეწყობა, სასურსათო უსაფრთხოებისათვის საჭირო ღონისძიებების დაგეგმვა;

დარგში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

პროგრამული ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება;

7.2. ფერმერული მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 1082)

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მოსახლეობის სიმჭიდროვისა და ტურისტული ნაკადის მატებასთან ერთად სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის (ბოსტნეული, ხილი, ხორცი, კვერცხი) მოთხოვნა-მიწოდებას შორის სხვაობა ძალზე დიდია. ადგილზე არსებული რეზერვების საშუალებით საჭიროა ისეთი ქმედითი ღონისძიებების გატარება, რომელიც ორიენტირებული იქნება სოფლად ახალი ტექნოლოგიების დანერგვაზე და კონკურენტუნარიანი პროდუქციის ხარისხობრივ და რაოდენობრივ მატებაზე.

გათვალისწინებულია მებოსტნეობაში ფერმერების უზრუნველყოფა სასათბურე კონსტრუქციებით;

ამორტიზირებული სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის ახალი და თანამედროვე ტექნიკით ჩანაცვლება;

მეციტრუსეობასა და მეხილეობაზე ორიენტირებული ფერმერები მიიღებენ ციტრუსის, ხურმის, აქტინიდიის, კაკლისა და სხვა ხეხილოვანთა ნერგებს;

მეცხოველეობაში, კერძოდ მეფუტკრეობის დარგით დაინტერესებულები მიიღებენ ფუტკრის თანამედროვე ტიპის სკებს;

აგრარული სფეროს ერთ-ერთი ამოცანაა ასევე ფერმერული სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სხვადასხვა ფორმების შემუშავება და დანერგვა ადგილობრივი სპეციფიურობისა და მსოფლიოში დამკვიდრებული

მოდელის გამოყენებით. უნდა მოხდეს შესწავლილი სამეცნიერო-კვლევით და პრაქტიკული პროექტების გამოცდილების ამსახველი მასალების სისტემატიზაცია და სასოფლო გაერთიანებების ჩამოყალიბება შემუშავებული შესაძლო ალტერნატიული მოდელების საფუძველზე;

ქვეპროგრამის მიზანია ადგილობრივი სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოება და ბაზარზე კონკურენტუნარიანი პროდუქციის დამკვიდრება, სოფლად მცხოვრები მოსახლეობის შემოსავლების ზრდა კერძო და ფერმერული მეურნეობების განვითარების საფუძველზე.

7.3. მემცენარეობის დარგის განვითარების მიზნით კვლევები და პრევენციული ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 1083)

აჭარის მცირემიწიანი რეგიონისათვის სხვა აგროტექნიკური ღონისძიებების გატარებასთან ერთად მეტად მნიშვნელოვანია მავნებელი დაავადებების მავნეობის დიაგნოსტიკა და მათ წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიებებისათვის აგროვადების სწორი შერჩევა, ასევე ნიადაგის ნაყოფიერების ამაღლების მიზნით მასში მაკროელემენტებისა და არის რეაქციების განსაზღვრა, რათა ფერმერმა სწორად განახორციელოს შემდგომი აგროტექნოლოგიური ღონისძიებები, სწორად შეარჩიოს და აგროვადებში გამოიყენოს შესაბამისი პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების. პროგრამის მიზანია ზონალური თავისებურებებისა და სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო მიმართულებების გათვალისწინებით ცალკეული მუნიციპალიტეტებისა და თემებისათვის მცენარეთა მავნებელ დაავადებების დიაგნოსტიკა, ნიადაგის, პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების ლაბორატორიული კვლევა და შედეგად პრევენციული ღონისძიებების გატარება.

7.4. აგროსერვისის განვითარება აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკაში (პროგრამული კოდი 1084)

ფუნქციონალურ ვალდებულებათა განხორციელების მიზნით მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის სრულყოფა და სისტემური განახლება;

შრომითი, მატერიალური და ფულადი რესურსების მართვა, კადრების კვალიფიკაციის ღონის ამაღლება;

მემცენარეობა-მეცხოველეობის დარგში პროგრამების დროული და შეუფერხებლად განხორციელების ადმინისტრირება.

მემცენარეობის დარგში თანამედროვე აგროტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობა. ალტერნატიული სასოფლო-სამეურნეო კულტურების სანერგე მეურნეობებისა და სადემონსტრაციო ნაკვეთების მოწყობა.

სუბტროპიკული და სერტიფიცირებული სარგავი მასალის წარმოების განვითარების ხელშეწყობა;

მეცხოველეობის დარგის განვითარების ხელშეწყობა, მათ შორის მეცხოველეობის დარგში ხელოვნური განაყოფიერების პრაქტიკის დანერგვისა და მაღალპროდუქტიული წვრილფეხა და მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის სანაშენე ბაზისა და გენოფონდის შექმნა და განვითარების ხელშეწყობა;

ტექნოლოგიური სიახლეებისა და ინოვაციების პრაქტიკული დემონსტრირებით ფერმერთა და აგრომწარმეთა კვალიფიკაციისა და ცნობიერების ამაღლება, სწავლება-კონსულტირება;

7.5. ტესტირება-სერტიფიცირების მომსახურების მიწოდება და მართვა (პროგრამული კოდი 1085)

წყლის და ნიადაგის ხარისხობრივი მაჩვენებლების დადგენის მიზნით აღებული ნიმუშების ლაბორატორიული კვლევები.

სურსათისა და პათმასალის ბაქტერიოლოგიური, ვირუსოლოგიური, პარაზიტოლოგიური, ქიმიური და სეროლოგიური გამოკვლევები და მცენარეთა მავნებელ-დაავადებების დიაგნოსტიკა.

ჩატარებული გამოკვლევების საფუძველზე სამსახურის მიერ პროდუქციის შესაბამისობის სერტიფიკატის გაცემა.

8. განათლება, მეცნიერება და პროფესიული მომზადება

ქვეყნის ძირითადი პრიორიტეტია განათლების მაღალი დონის მიღწევა. სამინისტრო გააგრძელებს განათლების სისტემის რეფორმის ფარგლებში დაწყებულ ღონისძიებებს, საგანმანათლებლო დაწესებულებების სათანადო კადრებითა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურით უზრუნველყოფის და მართვის ეფექტიანი სისტემის დანერგვის გზით. მაღალხარისხიანი განათლების გარეშე შეუძლებელია ღირსეული და მაღალანაზღაურებადი სამუშაო ადგილების შექმნა. ამ მიზნის მისაღწევად სახელმწიფო ხელს უწყობს

საგანმანათლებლო დაწესებულებებში საუკეთესო საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ინფრასტრუქტურის განვითარებას. პრიორიტეტის ფარგლებში სამინისტრო განაგრძობს შესაბამისი პროგრამების განხორციელებას, რათა ზოგადი განათლების სისტემა მაქსიმალურად მიუახლოვდეს საერთაშორისო სტანდარტებს, რომ საგანმანათლებლო დაწესებულების კურსდამთავრებულებს შესაძლებლობა ჰქონდეთ, ღირსეული კონკურენტები იყვნენ დასაქმების მსოფლიო ბაზარზე; განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა მაღალი ხარისხის პროფესიული განათლების შეთავაზებას, რაც აუცილებელი წინაპირობაა შრომის ბაზრის მაღალკვალიფიციური ადგილობრივი მუშახელით უზრუნველყოფისათვის, რაც თავის მხრივ, დიდ გავლენას მოახდენს უმუშევრობის დონეზე; პროფესიული და უმაღლესი განათლების სრულყოფის უზრუნველყოფას; საგანმანათლებლო დაწესებულებების პროგრამების განხორციელებას საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცესთან; საზოგადოების თითოეულ წევრთან და საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან ერთად განათლების ხარისხზე ზრუნვას, მის მუდმივ გაუმჯობესებას და აჭარაში საგანმანათლებლო სივრცის მიმართ ადგილობრივი და საერთაშორისო საზოგადოების ნდობის ამაღლებას; საგანმანათლებლო დაწესებულებების ავტორიზაციისა და საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელების ხელშეწყობას, მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის ხელშეწყობას; განხორციელებს საჯარო სკოლების მშენებლობა-რეაბილიტაცია, სკოლა-პანსიონების რეაბილიტაცია-მშენებლობა მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით აღჭურვა, საჯარო სკოლებში სხვადასხვა საგნის მასწავლებლებით უზრუნველყოფა, საჯარო სკოლების ბიბლიოთეკების განვითარება, ნიჭიერი მოსწავლეების გამოვლენა და წახალისება, სასკოლო კლუბების ხელშეწყობა, უცხო ენებისა და კომპიუტერული სწავლების უფასო კურსები, ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ინგლისური ენისა და ფიზიკა - მათემატიკის გაძლიერებული სწავლება, ინკლუზიური სწავლება, ყველა ბავშვს მიეცემა თანაბარი შესაძლებლობა თანატოლებთან ერთად სწავლისა და ხარისხიანი განათლების მიღებისა, ტურიზმის განათლების განვითარება, სტუდენტთა დაფინანსების მიზნობრივი პროგრამა, ახალგაზრდების პროფესიული სტაჟირება ევროპის რეგიონთა ასამბლეის წევრ-ქვეყნების სხვადასხვა დაწესებულებებში. უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სამეცნიერო-კვლევითი და სხვა საქმიანობის მხარდაჭერა;

8.1. განათლების, კულტურისა და სპორტის სფეროს პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 1061)

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე განათლების სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება;

აჭარაში ყველა მოქალაქისათვის განათლების მიღების თანაბარი შესაძლებლობის უზრუნველყოფა;

ზოგადი პროფესიული და უმაღლესი განათლების ხარისხის ამაღლება და ხელმისაწვდომობის გაზრდა;

კულტურის სფეროს განვითარება და პოპულარიზაცია;

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა-შენარჩუნება;

სახელოვნებო განათლების ხარისხის ამაღლება და კულტურისა და ხელოვნების სფეროს კვალიფიციური კადრების მომზადება;

მასობრივ-სპორტული და გამაჯანსაღებელი მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესება;

სპორტული ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და განვითარება;

8.2. ზოგადი განათლების ხელშეწყობა და ხარისხის გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 1062)

განათლების, კულტურისა და სპორტის სფეროში საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს, საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტროსა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს ხელშეწყობა ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელებაში;

კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში კონტროლი საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული ეროვნული სასწავლო გეგმების, სტანდარტების და სპეციალური საგანმანათლებლო პროგრამების შესრულებას მის სამოქმედო ტერიტორიაზე არსებულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში;

საინფორმაციო ბანკის შექმნა სამოქმედო ტერიტორიაზე არსებულ ზოგადსაგანმანათლებლო, პროფესიულ-საგანმანათლებლო, სააღმზრდელო, სკოლისგარეშე სახელოვნებო და სასპორტო საგანმანათლებლო და საგანმანათლებლო-სააღმზრდელო დაწესებულებების მატერიალურ-ტექნიკური, ადამიანური და ფინანსური რესურსების შესახებ;

ზოგადსაგანმანათლებლო, პროფესიულ-საგანმანათლებლო, სკოლისგარეშე სახელოვნებო, სასპორტო საგანმანათლებლო, სააღმზრდელო დაწესებულებებსა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსა და საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტროს შორის ინფორმაციის გაცვლას და თანამშრომლობას;

ერთიანი ეროვნული გამოცდების ორგანიზებულად ჩატარების მიზნით საჯარო სამართლის იურიდიული პირის „შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის“ საქმიანობზე მხარდაჭერა, საჭიროების შემთხვევაში მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებებით უზრუნველყოფა;

8.3 ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების სფეროს ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 1063)

განათლების სისტემაში მიმდინარე რეფორმის ხელშეწყობა და საჯარო სკოლების მშენებლობა-რეაბილიტაცია; სკოლა-პანსიონების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით უზრუნველყოფა;

საჯარო სკოლებში სხვადასხვა საგნის მასწავლებლების დეფიციტის აღმოფხვრა;

სასკოლო კლუბების ხელშეწყობა;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ინგლისური ენისა და ფიზიკა - მათემატიკის გაძლიერებული სწავლება;

საჯარო სკოლების ბიბლიოთეკების განვითარება;

ინკლუზიური სწავლებისა და პანსიონური მომსახურების დაფინანსება;

ტურიზმის განათლების განვითარება;

საზღვარგარეთ სტაჟირების ხელშეწყობა;

უწყვეტი განათლების ხელშეწყობა;

8.4. სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 10647)

პროგრამა ემსახურება სახელოვნებო განათლების, როგორც კულტურის პრიორიტეტული სფეროს ხარისხის ამაღლების ხელშეწყობას და კულტურისა და ხელოვნების სფეროს უზრუნველყოფას კვალიფიციური კადრებით, ასევე მოსწავლე-ახალგაზრდობის დაინტერესება ქორეოგრაფიით, კლასიკური მუსიკით და ხელოვნების სხვა დარგებით, შემეცნებითი აქტივობებით;

8.5. სკოლისგარეშე სასპორტო საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 1065)

ბავშვთა და მოზარდთა მაქსიმალური რაოდენობის ჩართვა სპორტულ-გამაჯანსაღებელ სექციებში, მათი მეთოდური აღზრდა და დაოსტატება;

ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდა და მისი დამკვიდრება მოზარდ თაობაში, მასობრივი სპორტის განვითარება;

სელექციის მეშვეობით შერჩეული პერსპექტიული ჭაბუკი სპორტსმენების წლიური საწვრთნელი პროცესის ორგანიზება და ნაკრები გუნდებისათვის რეზერვის მომზადება;

8.6. უმაღლესი განათლებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 109)

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სამეცნიერო-კვლევითი და სხვა საქმიანობის მხარდაჭერა;

9. კულტურის განვითარება, ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია

ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებასთან ერთად აუცილებელია, სახელმწიფომ ხელი შეუწყოს მისი მდიდარი კულტურული ტრადიციების დაცვას და ღირსეულ გაგრძელებას. სამინისტრო ხელს უწყობს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე არსებულ ხელოვნების დარგის განვითარებას და პოპულარიზაციას საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ;

აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრომ შეიმუშავა პროგრამა, რომელიც თანმიმდევრულად დაგეგმილი საგანმანათლებლო პროექტებით, ფესტივალებით, გამოფენებით, და სემინარებით ხელს შეუწყობს ქვეყანაში სახვითი, გამოყენებითი და მულტიმედიური ხელოვნების განვითარებას;

დღეისათვის რეგიონში მხოლოდ ერთი კინოთეატრი ფუნქციონირებს, რაც უარყოფითად აისახება კინოხელოვნების განვითარებასა და პოპულარიზაციაზე. უდავოა კინოხელოვნების როლი თანამედროვე საზოგადოების განვითარებაში. კინო არის თანამედროვე გამოწვევებისა და პრობლემების მოსახლეობამდე მიტანის/გაცნობის ერთ-ერთი ყველაზე ეფექტური საშუალება. კინოხელოვნების განვითარება ხელს უწყობს მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლებასა და სამოქალაქო აქტივობის გაზრდას; რეგიონის კულტურული მემკვიდრეობის შესანარჩუნებლად და მომავალი თაობებისათვის მისი სრულყოფილი სახით გადასაცემად აუცილებელია ძეგლთა რეაბილიტაცია და კონსერვაცია. მათ შორის პრიორიტეტებია ხიხანისა და გონიოს ციხეები, საკულტო ნაგებობები და თაღვანი ხიდები. უძრავი ძეგლების რეაბილიტაციის აუცილებლობა განპირობებულია ამ ობიექტების კულტურული ფასეულობებიდან გამომდინარე და მიზანშეწონილია აღნიშნული საკონსერვაციო-სარესტავრაციო სამუშაოების დაწყება, რომელიც შემდგომში გაგრძელდება და მომავალ თაობებს შეუნარჩუნებს იმ ფასეულ ღირებულებებს, რაც დღეს გაგვაჩნია კულტურული მემკვიდრეობის სახით. მოსაწესრიგებელია არსებული მუზეუმების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზები.

სასცენო და სამუსიკო ხელოვნების ხელშეწყობა;

ტელე-რადიო პროდუქციის შექმნა, ტელერადიომაუწყებლობის შემდგომი სრულყოფა და განვითარება;

საგამომცემლო საქმიანობის ხელშეწყობა;

9.1. (ამოღებულია - 31.05.2013, №59-უ.ს.რ.ს).

9.2. აჭარაში კინოწარმოების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 10642)

აჭარაში სწარფი ტემპით ვითარდება ტურიზმი. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ინფრასტრუქტურული და საკურორტო პოტენციალის ზრდა მნიშვნელოვანი მოვლენაა საქართველოს რეალობაში. ამასთანავე, აჭარას განსაკუთრებული წვლილი შეაქვს ქვეყნის კულტურული ცხოვრების განვითარებაში. რეგიონს თავისი ბუნებრივი რესურსებიდან გამომდინარე დიდი პოტენციალი გააჩნია რეგიონში ქართული და უცხოელი კინემატოგრაფისტების მოზიდვისათვის;

მიუხედავად აღნიშნული ფაქტორებისა, აჭარაში კინოინდუსტრია საჭიროებს განვითარებას და არ არსებობს კინოწარმოების წამახალისებელი მექანიზმი. კინოწარმოებისა და კინოინდუსტრიის განვითარება ხელს შეუწყობს არა მხოლოდ კულტურული ცხოვრების გააქტიურებასა და თავად კინო პროფესიონალების დასაქმებას რეგიონში, არამედ ახალი სამუშაო ადგილებისა და ბიზნეს აქტივობების შექმნას, დამატებითი ინვესტიციების მოზიდვას და არსებული ადამიანური და ინფრასტრუქტურული რესურსების გამოყენებას, რაც გაზრდის რეგიონის საინვესტიციო და საკურორტო მიმზიდველობას, ასევე რეგიონის კულტურის პოპულარიზაციას და კულტურული ტურიზმის განვითარებას;

პროგრამის ძირითადი მიზანია კინოწარმოების ხელშეწყობა და კინოინდუსტრიის განვითარება რეგიონში;

9.3. კულტურისა და განათლების ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 10643)

კულტურისა და განათლების განვითარებისა და პოპულარიზაციის მიზნით აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო ხელს შეუწყობს სხვადასხვა ხელოვნებისა და კულტურული ღონისძიებების ჩატარებას, მათ შორის:

სხვადასხვა კულტურული და საგანმანათლებლო ღონისძიებების გამართვა (ფესტივალები, გამოფენები, კონცერტები, სპექტაკლები, სასკოლო ოლიმპიადები, ბიენალეები და სხვა);

კულტურისა და განათლების სფეროს სპეციალისტების კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით ტრენინგების, სემინარების/მასტრეკლასების ჩატარება და კულტურისა და განათლების სფეროს სპეციალისტების სხვადასხვა კულტურულ-საგანმანათლებლო პროგრამებში მონაწილეობა;

აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში მოქმედი ხელოვნებისა და კულტურის დაწესებულებების, ინდივიდუალური შემსრულებლების გასტროლები, დასების, სხვადასხვა ანსამბლების, ხელოვანების აჭარაში მიღება და სხვა შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

სხვადასხვა საკონკურსო პროგრამების და სასკოლო ოლიმპიადების გამართვა;

კულტურისა და ხელოვნების სხვადასხვა კვლევების განხორციელება, ნაშრომების, პუბლიკაციების, კატალოგების გამოცემა და სხვა თავისუფალი პროექტების მხარდაჭერა;

9.4. კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სისტემის სრულყოფის მართვა, მუზეუმებისა და გალერეების განვითარება (პროგრამული კოდი 10648)

აჭარის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე კულტურული მემკვიდრეობის ცალკეული ძეგლების დაცვა და მოვლა-პატრონობა. მუზეუმებისა და მუზეუმ-ნაკრძალების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება, შესაბამისი პირობების შექმნა მათი სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის, ექსპონატთა რესტავრაცია, აღრიცხვა, ინვენტარიზაცია და პასპორტიზაცია;

კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების რეაბილიტაციისა და კონსერვაციის ეფექტური ღონისძიებების შემუშავება და განხორციელება;

9.5. სასცენო და სამუსიკო ხელოვნების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 10649)

სასცენო და სამუსიკო ხელოვნების ხელშეწყობის მიზნით აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო უზრუნველყოფს სასცენო, სამუსიკო და თეატრალური ხელოვნების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელებას, დარგის განვითარების ხელშეწყობასა და პოპულარიზაციას. ასევე სასცენო და სამუსიკო დაწესებულებების განვითარებას;

აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში მოქმედი სასცენო და სამუსიკო დაწესებულებების გასტროლებს, უცხოური დასების აჭარაში მიღებას და სხვა შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელებას;

9.6. შემოქმედებითი კავშირები (პროგრამული კოდი 106410)

სახელმწიფო ხელს უწყობს საქართველოში კულტურული სფეროს მოღვაწეთა პროფესიულ-შემოქმედებითი გაერთიანებების საქმიანობას, რომელთა მიზანია ხელოვნებისა და კულტურის ცალკეული დარგის განვითარება.

9.7. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტელევიზიისა და რადიო-მაუწყებლობის დეპარტამენტი (პროგრამული კოდი 1035)

ტელე-რადიო მაუწყებლობის შემდგომი სრულყოფა და განვითარება;

ადმინისტრაციული, საინფორმაციო, საავტორო და შემოქმედებითი პროცესების მიმდინარეობის ორგანიზება;

პროფესიონალური საკადრო რესურსების მოზიდვა, მართვა და მათი კვალიფიკაციის მუდმივი ამაღლება;

მარკეტინგული და სარეკლამო სარეკლამო საქმიანობის ორგანიზება;

9.8. შ.პ.ს. გაზეთი „აჭარა“ და „ადჟარია“ (პროგრამული კოდი 1111)

გაზეთი "აჭარის" ბეჭდვა-გავრცელების ხელშეწყობა;

მოსახლეობის ინფორმირებულობის გაზრდა;

10. პროფესიული სპორტის განვითარების ხელშეწყობა, პოპულარიზაცია და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროს ხელშეწყობა

აჭარაში სპორტის განვითარებისთვის სათანადო პირობების შექმნა და ძირითად მიმართულებათა განსაზღვრა;

აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში მაღალი მიღწევების სპორტის განვითარება;

სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარება;

სპორტის სფეროში დამსახურებულ და მოქმედ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები;

ახალგაზრდების ინტელექტუალური, სულიერი და ფიზიკური პოტენციალის გამოვლენა, ფორმირება და სრულყოფა;

10.1. სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროს მართვა (პროგრამული კოდი 10661)

რეგიონის სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა მიმართულებებს წარმართავს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს საქვეუწყებო დაწესებულება - სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა დეპარტამენტი;

სამინისტროს სპორტის მიმართულებით გააჩნია სამი ძირითადი პრიორიტეტი: მასობრივი სპორტის პოპულარიზაცია, პროფესიული სპორტის მხარდაჭერა და სპორტული ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა;

სპორტული ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის, სასპორტო დაწესებულებების, სპორტული ორგანიზაციების თანამედროვე სპორტული ინვენტარითა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფის ხელშეწყობა;

ახალგაზრდების ინტელექტუალური, სულიერი და ფიზიკური პოტენციალის გამოვლენა, ფორმირება და სრულყოფა;

10.2. სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სფეროს ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 10662)

აჭარაში სპორტის განვითარების ხელშეწყობა;

სპორტული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ხელშეწყობა;

აჭარის ნაკრები გუნდების მზადება და მონაწილეობა ქვეყნისა და საერთაშორისო სპორტულ შეჯიბრებებში;

აჭარის ჩემპიონატების, პირველობებისა და სპორტული თამაშების ჩატარება, სპორტული რეზერვისა და მაღალი კლასის სპორტსმენთა მომზადება;

აჭარაში ბავშვთა და მოზარდთა მასობრივი სპორტის განვითარება;

აჭარისა და საქართველოს კადეტთა და იუნიორთა ნაკრები გუნდების წევრობის კანდიდატების მომზადება;

ოლიმპიური თამაშებისათვის ოლიმპიური ლიცენზიის მოსაპოვებლად აჭარის სპორტსმენთა მომზადებისთვის ხელშეწყობა;

თანამედროვე სპორტული ინფრასტრუქტურის მოწყობა შესაბამისი ინვენტარით;

გუნდური სახეობების განვითარებისათვის ხელშეწყობა;

წარმატებულ სპორტსმენთა და მწვრთნელთა წახალისება.

დამსახურებულ მუშაკთა, მწვრთნელთა სოციალური დახმარებით უზრუნველყოფა, მათი მატერიალური წახალისებისა და ფინანსური მხარდაჭერის თვალსაზრისით;

ახალგაზრდული კავშირების სახელმწიფოებრივი მხარდაჭერა და წახალისება, თავისუფალი დროის შინაარსიანად და ეფექტიანად ხარჯვის ორგანიზება;

ახალგაზრდების აქტიურად ჩართვა სამოქალაქო ცხოვრებაში;

ახალგაზრდული ინიციატივების წახალისება;

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 24 ივლისის კანონი №61 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 25.07.2013წ.

თავი VI

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ასიგნებები

მუხლი 13. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ასიგნებები

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ასიგნებები საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით 142242,4 ათასი ლარის ოდენობით თანდართული რედაქციით:

(ათასი ლარი)

კოდი	დასახელება	2011 წლის ფაქტი	2012 წლის ფაქტი	2013 წლის გეგმა	მათ შორის გრანტები
1	2	3	4	5	6
	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ასიგნებები	120 757,6	145 900,1	142 242,4	56,7
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	850	816	841	
	ხარჯები	94 871,2	112 468,6	116 710,1	56,7
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	13 205,2	16 351,1	17 018,0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	24 956,5	33 336,3	22 960,1	
	ვალდებულებების კლება	929,9	95,2	2 572,2	
101	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო	5 172,4	4 148,5	4 494,6	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	93	96	110	
	ხარჯები	3 428,7	3 951,2	4 287,7	
	მ.შ.შრომის ანაზღაურება	2 315,3	2 640,6	2 956,1	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1 743,5	196,4	206,6	
	ვალდებულებების კლება	0,2	0,9	0,3	
1011	საკანონმდებლო საქმიანობა	5 172,4	4 148,5	4 494,6	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	93	96	110	
	ხარჯები	3 428,7	3 951,2	4 287,7	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	2 315,3	2 640,6	2 956,1	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1 743,5	196,4	206,6	
	ვალდებულებების კლება	0,2	0,9	0,3	
102	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საარჩევნო ადმინისტრაცია	469,7	1 527,5	582,5	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	19	19	19	
	ხარჯები	465,7	1 390,1	577,5	

	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	427,3	947,4	539,5	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,0	137,4	5,0	
1021	საარჩევნო გარემოს განვითარება	469,7	640,6	582,5	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	19	19	19	
	ხარჯები	465,7	537,7	577,5	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	427,3	509,9	539,5	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,0	102,8	5,0	
1022	არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები		886,9		
	ხარჯები		852,3		
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება		437,5		
	არაფინანსური აქტივების ზრდა		34,6		
103	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა	31 455,1	41 433,9	39 180,5	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	361	373	371	
	ხარჯები	18 604,3	23 576,6	27 012,3	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	5 158,9	6 557,1	6 894,5	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	12 850,1	17 848,2	12 167,8	
	ვალდებულებების კლება	0,6	9,1	0,3	
1031	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის აპარატი	7 361,1	7 780,3	3 771,2	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	117	124	121	
	ხარჯები	3 527,2	4 511,0	3 660,4	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	2 009,1	2 580,2	2 678,6	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3 833,9	3 266,0	110,8	
	ვალდებულებების კლება		3,2		
1032	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველო	2 607,6	3 721,2	10 583,3	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	43	43	48	
	ხარჯები	2 543,0	3 618,9	9 483,6	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	587,2	718,2	843,4	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	64,7	102,2	1 099,7	

10321	გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	807,0	997,9	1 155,9	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	43	43	48	
	ხარჯები	776,6	909,4	1 055,9	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	587,2	718,2	843,4	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	30,4	88,5	100,0	
10322	სატყეო სექტორის განვითარება	1 273,7	1 228,3	3 092,0	
	ხარჯები	1 239,5	1 214,6	2 092,2	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	34,2	13,7	999,7	
103221	სსიპ „აჭარის სატყეო სააგენტო“	1 273,7	1 228,3	3 092,0	
	ხარჯები	1 239,5	1 214,6	2 092,2	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	34,2	13,7	999,7	
10323	გარემოსდაცვითი ღონისძიებები	526,9	1 495,0	6 335,4	
	ხარჯები	526,9	1 495,0	6 335,4	
103231	ეროზირებულ ტერიტორიაზე ტყის გაშენების ღონისძიება			50,0	
	ხარჯები			50,0	
103232	აჭარის სანაპირო ზოლის ჩამდინარე წყლებისა და ატმოსფერული ჰაერის აქტიურ დამაბინძურებელ კერებში გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესრულების მდგომარეობის მონიტორინგი	12,6	2,1	15,0	
	ხარჯები	12,6	2,1	15,0	
103233	აჭარის სანაპირო ზოლის სარფი-ჩოლოქის მონაკვეთზე ზღვის წყლების ხარისხობრივი მაჩვენებლების მონიტორინგი	9,7	9,7	15,0	
	ხარჯები	9,7	9,7	15,0	
103234	აჭარის სანაპირო ზოლის დროებითი ნაპირსამაგრი ღონისძიება	426,6	1 483,2	1 255,4	
	ხარჯები	426,6	1 483,2	1 255,4	
103235	სარფი-ჩოლოქის მონაკვეთის სანაპირო ზოლის აგეგმვითი სამუშაოები (ბათიმეტრია)	78,0			
	ხარჯები	78,0			
103236	ადლიის სანაპირო ზოლზე ნაპირსამაგრი ნაგებობის მშენებლობა			5 000,0	
	ხარჯები			5 000,0	
1033	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტი	2 284,5	2 659,3	2 783,7	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	24	24	24	
	ხარჯები	2 163,6	2 591,4	2 548,7	

	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	282,0	404,8	427,9	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	121,0	67,9	235,0	
10331	ტურიზმისა და კურორტების სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	503,2	642,2	649,7	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	24	24	24	
	ხარჯები	467,5	574,4	634,7	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	282,0	404,8	427,9	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	35,6	67,9	15,0	
10332	ტურიზმის სფეროში მომსახურების მიწოდება	844,9	228,2	220,0	
	ხარჯები	759,6	228,2	220,0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	85,3			
10333	ტურიზმის საინფორმაციო-სარეკლამო სისტემის შექმნა	936,5	1 788,8		
	ხარჯები	936,5	1 788,8		
10334	ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა			1 914,0	
	ხარჯები			1 694,0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა			220,0	
103341	შიდა ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა			1 024,0	
	ხარჯები			804,0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა			220,0	
103342	მარკეტინგული ღონისძიებები საერთაშორისო ბაზარზე			890,0	
	ხარჯები			890,0	
1034	საარქივო ფონდის დაცულობის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	1 514,1	1 740,3	1 614,0	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	82	85	86	
	ხარჯები	1 262,4	1 509,3	1 584,0	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	1 032,5	1 282,0	1 390,1	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	251,2	230,9	30,0	
	ვალდებულებების კლება	0,6	0,1		
1035	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის დეპარტამენტი	5 808,1	5 774,7	4 817,0	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	43	45	40	

	ხარჯები	5 479,3	5 295,6	4 739,4	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	587,8	774,4	707,0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	328,8	473,4	77,3	
	ვალდებულებების კლება		5,8	0,3	
10351	ტელევიზიისა და რადიო-მაუწყებლობის მართვა	1 069,4	1 233,4	1 133,9	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	43	45	40	
	ხარჯები	969,5	1 170,6	1 124,1	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	587,8	774,4	707,0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	99,9	62,8	9,5	
	ვალდებულებების კლება			0,3	
10352	ტელე-რადიო სამაუწყებლო საქმიანობა	4 547,0	4 541,3	3 683,1	
	ხარჯები	4 318,1	4 125,0	3 615,3	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	228,9	410,6	67,8	
	ვალდებულებების კლება		5,8		
10353	ა(ა)იპ „მარკეტინგული კომუნიკაციებისა და სატელევიზიო-სარეკლამო სააგენტო“	191,8			
	ხარჯები	191,8			
1036	ადგილობრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზებისა და სამელიორაციო სისტემების მართვის დეპარტამენტი	11 879,6	19 758,1	15 611,3	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	52	52	52	
	ხარჯები	3 629,0	6 050,3	4 996,3	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	660,3	797,5	847,5	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8 250,6	13 707,8	10 615,0	
10361	საავტომობილო გზებისა და სამელიორაციო სისტემების მართვა	798,4	903,0	967,5	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	52	52	52	
	ხარჯები	752,5	893,0	957,5	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	660,3	797,5	847,5	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	45,9	9,9	10,0	
10362	საგზაო და სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვა	11 081,1	18 855,1	14 643,8	
	ხარჯები	2 876,5	5 157,3	4 038,8	

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8 204,6	13 697,9	10 605,0	
103621	გზების რეაბილიტაცია			6 905,6	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა			6 905,6	
103622	ხელოვნური ნაგებობების მშენებლობა-რეაბილიტაცია			1 555,4	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა			1 555,4	
103623	სამელიორაციო სისტემების რეაბილიტაცია			234,7	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა			234,7	
103624	საგზაო ტექნიკის შეძენა			1 908,0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა			1 908,0	
103625	საგზაო და სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მოვლა-შენახვითი ღონისძიებები			4 040,1	
	ხარჯები			4 038,8	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა			1,3	
104	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო	4 195,4	11 202,4	5 772,3	56,7
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	116	118	116	
	ხარჯები	3 573,2	4 777,8	3 149,6	56,7
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	1 887,1	2 360,1	2 327,9	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	618,1	6 409,2	2 622,6	
	ვალდებულებების კლება	4,1	15,4		
1041	ფინანსების, ეკონომიკური პოლიტიკისა და ქონების სფეროს პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	3 838,7	5 743,5	2 946,9	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	107	109	107	
	ხარჯები	3 357,4	4 299,4	2 895,0	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	1 748,5	2 196,5	2 159,7	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	477,2	1 428,8	51,9	
	ვალდებულებების კლება	4,1	15,3		
1042	სახაზინო მომსახურება	261,5	200,6	202,9	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	9	9	9	
	ხარჯები	204,8	192,6	197,9	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	138,5	163,6	168,2	

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	56,7	7,9	5,0	
	ვალდებულებების კლება		0,1		
1043	დონორების მიერ დაფინანსებული პროექტები	95,2	318,8	56,7	56,7
	ხარჯები	10,9	285,8	56,7	56,7
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	84,3	32,9		
10431	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სიერციხითი მოწყობის სქემის შემუშავება	95,2	318,8	56,7	56,7
	ხარჯები	10,9	285,8	56,7	56,7
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	84,3	32,9		
1044	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკაში სოციალური სახლების მშენებლობა და ამ კუთხით არსებული შენობების რეაბილიტაცია		4 939,6	2 565,7	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა		4 939,6	2 565,7	
105	საგანგებო და გადაუდებელი სიტუაციების მართვა	4 649,6	4 629,4	1 859,9	
	ხარჯები	2 448,9	3 541,4	1 666,6	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2 200,7	1 066,4	193,2	
	ვალდებულებების კლება		21,7		
1051	ბუნებრივი და ტექნოგენური ხასიათის საგანგებო სიტუაციების პრევენცია, რეგულირება და მართვა	1 068,6	2 303,0	1 729,9	
	ხარჯები	520,7	1 354,2	1 536,6	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	547,9	946,7	193,2	
	ვალდებულებების კლება		2,0		
1052	სსიპ „მამველოა გადაზადების ცენტრი“	1 222,5	2 326,5	130,0	
	ხარჯები	902,7	2 187,1	130,0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	319,7	119,7		
	ვალდებულებების კლება		19,7		
1053	სსიპ „წყალზე სამამველო სამსახური“	2 358,5			
	ხარჯები	1 025,5			
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1 333,0			
106	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო	38 613,7	28 436,9	30 713,0	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	109	112	123	
	ხარჯები	36 510,7	25 345,1	27 288,9	

	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	1 445,5	1 840,0	2 141,0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2 103,0	3 091,8	3 422,1	
	ვალდებულებების კლება			2,0	
1061	განათლების, კულტურისა და სპორტის სფეროს პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	1 294,5	1 398,6	1 619,0	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	47	49	57	
	ხარჯები	1 030,9	1 277,7	1 506,0	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	781,7	964,8	1 168,8	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	263,6	120,8	113,0	
1062	ზოგადი განათლების ხელშეწყობა და ხარისხის გაუმჯობესება	728,6	842,3	921,5	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	47	47	47	
	ხარჯები	714,9	834,7	906,4	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	500,5	622,6	667,4	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	13,6	7,6	15,1	
10621	ბათუმის რესურსცენტრი	118,5	131,2	148,0	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	7	7	7	
	ხარჯები	116,9	129,8	142,2	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	82,9	99,7	104,9	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,7	1,4	5,8	
10622	ქობულეთის რესურსცენტრი	121,9	138,1	150,7	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8	8	8	
	ხარჯები	121,9	138,1	149,6	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	80,5	106,1	112,5	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა			1,1	
10623	ხელვაჩაურის რესურსცენტრი	120,6	140,9	155,4	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8	8	8	
	ხარჯები	117,5	140,9	155,4	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	84,6	106,1	112,5	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,1			
10624	ქედის რესურსცენტრი	122,2	141,6	154,4	

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8	8	8	
	ხარჯები	119,0	141,6	151,4	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	84,6	103,6	112,5	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,2		3,0	
10625	შუახვევის რესურსცენტრი	127,3	149,4	158,1	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8	8	8	
	ხარჯები	125,2	143,2	152,9	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	83,9	105,9	112,5	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,1	6,2	5,2	
10626	ხულოს რესურსცენტრი	118,1	141,1	154,9	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8	8	8	
	ხარჯები	114,5	141,1	154,9	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	84,0	101,3	112,5	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,6			
1063	ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების სფეროს ხელშეწყობა	4 620,3	6 214,0	5 898,1	
	ხარჯები	4 600,4	6 130,4	5 852,7	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	19,9	83,5	45,4	
10631	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე არსებული საჯარო სკოლების მშენებლობა და რეაბილიტაცია	3 176,1	4 004,5	2 925,0	
	ხარჯები	3 176,1	4 004,5	2 925,0	
10632	აჭარის არ ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე არსებული საჯარო სკოლების I კლასის მოსწავლეთა სასკოლო ფორმებით უზრუნველყოფა	165,0	206,5		
	ხარჯები	165,0	206,5		
10633	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე არსებული საჯარო სკოლების ინვენტარით უზრუნველყოფა			350,1	
	ხარჯები			350,1	
10635	ვასწავლოთ მომავალი წარმატებისათვის	6,4	83,1	143,6	
	ხარჯები	6,4	83,1	143,6	
10637	საჯარო სკოლების ბიბლიოთეკების განვითარება			71,1	
	ხარჯები			71,1	

10638	სასკოლო კლუბების ხელშეწყობა	28,9	34,1	35,0	
	ხარჯები	28,9	34,1	35,0	
10639	სტუდენტთა დახმარება		249,1	665,0	
	ხარჯები		249,1	665,0	
106310	ტურიზმის განათლების განვითარების ხელშეწყობა		70,4	67,5	
	ხარჯები		70,4	67,5	
106312	უცხოეთში სტაჟირება	26,4	25,8	35,4	
	ხარჯები	26,4	25,8	35,4	
106313	გადღიერებული და ინკლუზიური სწავლება	75,7	123,3	160,6	
	ხარჯები	72,8	123,3	160,6	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,9			
1063131	სსიპ „ქ. ბათუმის № 4 საჯარო სკოლის“ უცხო ენის გაძლიერებული სწავლება	7,0	26,4	35,0	
	ხარჯები	7,0	26,4	35,0	
1063132	სსიპ „ქ. ბათუმის №6 საჯარო სკოლის“ გაძლიერებული ფიზიკა-მათემატიკისა და ინკლუზიური ჯგუფის სწავლება	68,7	96,9	125,6	
	ხარჯები	65,8	96,9	125,6	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,9			
106314	ა(ა)იპ აჭარის განათლების ფონდი	494,4	776,4	759,9	
	ხარჯები	477,4	692,9	717,9	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	17,0	83,5	42,0	
106315	სკოლა-პანსიონების განვითარების ხელშეწყობა	647,5	640,8	685,0	
	ხარჯები	647,5	640,8	681,6	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა			3,4	
1063151	სსიპ „სოფელ სალიბაურის № 2 საჯარო სკოლის“ პანსიონური მომსახურება	314,1	314,3	325,1	
	ხარჯები	314,1	314,3	325,1	
1063152	სსიპ „ჩაისუბნის № 2 საჯარო სკოლის“ პანსიონური მომსახურება	126,5	116,6	146,2	
	ხარჯები	126,5	116,6	146,2	
1063153	სსიპ ფრიდონ თურმანიძის სახელობის ქედის მუნიციპალიტეტის სოფელ მერისის საჯარო სკოლის პანსიონური მომსახურება	150,5	153,8	153,8	
	ხარჯები	150,5	153,8	150,4	

	არაფინანსური აქტივების ზრდა			3,4	
1063154	სსიპ დაბა შუახევის საჯარო სკოლს პანსიონური მომსახურება	56,5	56,1	59,8	
	ხარჯები	56,5	56,1	59,8	
1064	კულტურის განვითარება, ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია	30 866,1	15 972,7	18 543,1	
	ხარჯები	29 141,5	13 227,9	15 441,7	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1 724,6	2 744,8	3 101,4	
10642	აჭარაში კინოწარმოების ხელშეწყობა		4,1	100,0	
	ხარჯები		4,1	100,0	
10643	კულტურისა და განათლების ხელშეწყობის ღონისძიებები	453,8	810,2	836,4	
	ხარჯები	453,8	810,2	836,4	
10644	შემოქმედებითი კოლექტივებისათვის სასცენო კოსტიუმებით უზრუნველყოფა	113,6			
	ხარჯები	113,6			
10645	შემოქმედებითი კოლექტივებისათვის მუსიკალური ინსტრუმენტების შეძენა	49,1			
	ხარჯები	49,1			
10646	სსიპ „ბათუმის ხელოვნების სასწავლო უნივერსიტეტის“ რეაბილიტაცია	19 857,5			
	ხარჯები	19 857,5			
10647	სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობა	378,0	3 465,9	5 716,2	
	ხარჯები	378,0	3 353,6	4 330,0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა		112,3	1 386,2	
106471	ა(ა)იპ „მელიტონ ბალანჩივასის ხელოვნების სკოლა“		946,4	1 236,1	
	ხარჯები		943,8	1 221,1	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა		2,6	15,0	
106472	ა(ა)იპ „ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის სამუსიკო სკოლა“		880,8	2 412,8	
	ხარჯები		833,8	1 102,8	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა		47,0	1 310,0	
106473	ა(ა)იპ რევაზ ლაღიძის სახელობის სამუსიკო სკოლა“		596,5	826,7	
	ხარჯები		588,1	771,7	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა		8,4	55,0	
106474	ა(ა)იპ „ვახტანგ ჭაბუკიანის სახელობის კლასიკური ბალეტის სკოლა“		188,1	255,2	

	ხარჯები		188,1	255,2	
106475	ა(ა)იპ „აჭარის ხალხური ხელოვნების სკოლა“	210,0	329,9	365,2	
	ხარჯები	210,0	315,1	365,2	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა		14,8		
106476	ა(ა)იპ „ქ. ბათუმის ნიკოლოზ კანდელაკის სახელობის სამხატვრო სკოლა“	168,0	271,5	324,7	
	ხარჯები	168,0	261,2	324,7	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა		10,3		
106477	ა(ა)იპ „ მოსწავლე ახალგაზრდობის სასახლე“		252,7	295,5	
	ხარჯები		223,5	289,3	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა		29,1	6,2	
10648	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სისტემის სრულყოფის მართვა, მუზეუმებისა და გალერეების განვითარება	2 086,9	3 608,7	3 594,6	
	ხარჯები	1 385,3	3 087,5	2 326,8	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	701,6	521,1	1 267,7	
106481	აჭარის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სააგენტო	1 147,3	2 299,6	1 280,4	
	ხარჯები	597,6	2 243,6	1 154,4	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	549,7	56,0	126,0	
1064811	სსიპ „აჭარის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სააგენტო“	1 147,3	784,5	870,4	
	ხარჯები	597,6	728,5	744,4	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	549,7	56,0	126,0	
1064812	აჭარაში დაცული კულტურული მემკვიდრეობის უმრავი ძეგლების რეაბილიტაცია და კონსერვაცია		183,7	410,0	
	ხარჯები		183,7	410,0	
1064813	მუზეუმების მშენებლობა-რეაბილიტაციის მიზნობრივი პროგრამა		1 331,3		
	ხარჯები		1 331,3		
106482	მუზეუმებისა და გალერეების განვითარება	939,7	1 309,1	2 314,2	
	ხარჯები	787,7	843,9	1 172,4	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	152,0	465,1	1 141,7	
1064821	სსიპ „აჭარის ხარიტონ ახვლედიანის სახელობის მუზეუმი“	396,2	424,5	610,6	
	ხარჯები	396,2	415,6	554,0	

	არაფინანსური აქტივების ზრდა		8,9	56,6	
1064822	სსიპ „ბათუმის არქეოლოგიური მუზეუმი“	343,1	327,9	1 528,8	
	ხარჯები	236,2	298,3	443,7	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	107,0	29,7	1 085,1	
1064823	სსიპ „აჭარის ხელოვნების მუზეუმი“	200,3	556,7	174,8	
	ხარჯები	155,3	130,1	174,8	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	45,0	426,5		
10649	სასცენო და სამუსიკო ხელოვნების ხელშეწყობა	7 872,1	8 021,8	8 193,8	
	ხარჯები	6 849,1	5 910,5	7 746,4	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1 023,0	2 111,3	447,5	
106491	სსიპ „ბათუმის თოჯინებისა და მოზარდ მაყურებელთა პროფესიული სახელმწიფო თეატრი“	431,6	1 618,4	686,2	
	ხარჯები	423,1	428,4	593,9	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8,5	1 190,0	92,3	
106492	სსიპ „აჭარის მელიტონ კუხიანიძის სახელობის სიმღერისა და ცეკვის სახელმწიფო ანსამბლი“	678,2	761,9	1 178,1	
	ხარჯები	678,2	761,9	1 027,3	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა			150,8	
106493	სსიპ „ბათუმის სახელმწიფო მუსიკალური ცენტრი“	4 881,0	3 729,1	3 923,0	
	ხარჯები	3 930,5	2 808,8	3 786,3	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	950,5	920,2	136,6	
106494	სსიპ „ბათუმის ილია ჭავჭავაძის სახელობის პროფესიული სახელმწიფო დრამატული თეატრი“	893,2	953,0	1 320,6	
	ხარჯები	893,2	953,0	1 265,6	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა			55,0	
106495	სსიპ „აჭარის სახელმწიფო ვოკალური ანსამბლი „ბათუმი“	516,3	486,3	566,0	
	ხარჯები	516,3	486,3	553,3	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა			12,7	
106496	სსიპ „აჭარის ხალხური ცეკვის სახელმწიფო ანსამბლი „ხორუმი“	471,8	473,1	519,9	
	ხარჯები	407,7	472,0	519,9	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	64,0	1,1		

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	64,0	1,1		
106410	შემოქმედებითი კავშირები	55,0	62,0	102,0	
	ხარჯები	55,0	62,0	102,0	
1064101	საქართველოს მწერალთა კავშირის აჭარის ორგანიზაცია	35,0	42,0	62,0	
	ხარჯები	35,0	42,0	62,0	
1064102	აჭარის არ მხატვართა ადგილობრივი შემოქმედებითი კავშირი	10,0	10,0	20,0	
	ხარჯები	10,0	10,0	20,0	
1064103	საქართველოს თეატრალური საზოგადოება აჭარის განყოფილება	10,0	10,0	20,0	
	ხარჯები	10,0	10,0	20,0	
1065	სკოლისგარეშე სასპორტო საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა		1 049,9	1 402,2	
	ხარჯები		924,9	1 320,8	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა		125,0	81,4	
10651	ა(ა)იპ „ქ. ბათუმის სასპორტო სკოლა“		1 049,9	1 175,9	
	ხარჯები		924,9	1 110,3	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა		125,0	65,6	
10652	ა(ა)იპ „ქ. ბათუმის საჩოკბურთო კომპლექსი“			226,3	
	ხარჯები			210,5	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა			15,8	
1066	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა დეპარტამენტი	1 104,3	2 959,4	2 329,1	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	15	16	19	
	ხარჯები	1 023,0	2 949,4	2 261,3	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	163,4	252,6	304,8	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	81,3	10,0	65,8	
	ვალდებულებების კლება			2,0	
10661	სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროს მართვა	306,8	326,4	443,4	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	15	16	19	
	ხარჯები	225,5	316,4	377,6	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	163,4	252,6	304,8	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	81,3	10,0	65,8	

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	81,3	10,0	65,8	
10662	სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სფეროს ხელშეწყობა	797,5	2 633,0	1 885,7	
	ხარჯები	797,5	2 633,0	1 883,7	
	ვალდებულებების კლება			2,0	
106621	ღონისძიებები ახალგაზრდულ საქმეთა და სპორტის სფეროში	797,5	1 084,0	1 233,8	
	ხარჯები	797,5	1 084,0	1 231,8	
	ვალდებულებების კლება			2,0	
106622	სპორტის სფეროში მოღვაწე დამსახურებულ მუშაკთა, სპორტსმენთა და მწვრთნელთა მხარდაჭერა			37,4	
	ხარჯები			37,4	
106623	აჭარაში სტადიონებისა და სპორტული ბაზების მშენებლობა-რეაბილიტაცია		1 549,0	127,5	
	ხარჯები		1 549,0	127,5	
106624	სპორტული ინვენტარის შეძენა			487,0	
	ხარჯები			487,0	
107	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	4 888,2	7 684,6	7 654,3	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	60	61	62	
	ხარჯები	4 559,3	7 556,9	7 642,0	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	972,0	1 208,7	1 289,2	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	328,9	127,5	12,3	
	ვალდებულებების კლება		0,2		
1071	ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროს პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	1 395,1	1 477,2	1 586,3	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	60	61	62	
	ხარჯები	1 222,3	1 416,0	1 577,1	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	972,0	1 208,7	1 289,2	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	172,8	61,0	9,2	
	ვალდებულებების კლება		0,2		
1072	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის დასაქმების სააგენტო	152,8	315,9	376,0	
	ხარჯები	105,8	307,8	374,4	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	47,0	8,2	1,6	

10721	დასაქმების ხელშეწყობა და მართვა	152,8	315,9	341,0	
	ხარჯები	105,8	307,8	339,4	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	47,0	8,2	1,6	
10722	პროფესიული გადამზადება			35,0	
	ხარჯები			35,0	
107221	სოციალურად დაუცველი მოქალაქეების პროფესიული გადამზადება			35,0	
	ხარჯები			35,0	
1073	ჯანმრთელობის დაცვა და სამედიცინო პროფილაქტიკა	2 248,8	4 756,2	4 794,7	
	ხარჯები	2 153,4	4 704,3	4 794,7	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	95,4	51,9		
10731	მოსახლეობისათვის განსაკუთრებულ შემთხვევებში სამედიცინო დახმარების კომპონენტი	348,7	834,9	1 688,4	
	ხარჯები	348,7	834,9	1 688,4	
10732	რესურსტევადი მალტექნოლოგიური (გულის ქირურგიის) სამედიცინო მომსახურების კომპონენტი	983,3	1 113,5	950,0	
	ხარჯები	983,3	1 113,5	950,0	
10733	დამატებითი სამედიცინო მომსახურების კომპონენტი	353,2	482,4	96,7	
	ხარჯები	353,2	482,4	96,7	
10735	ონკოლოგიურ დაავადებათა მკურნალობის კომპონენტი		410,4	217,9	
	ხარჯები		410,4	217,9	
10736	გეგმიური პოსპიტალური მომსახურების კომპონენტი		1 055,3	864,0	
	ხარჯები		1 055,3	864,0	
10737	ზავმვთა ფსიქოსომატური აბილიტაციის (რეაბილიტაციის) კომპონენტი		87,5	245,0	
	ხარჯები		87,5	245,0	
10738	სოფლის მოსახლეობის ექიმამდელი სამედიცინო დახმარების კომპონენტი	434,5	600,5	732,8	
	ხარჯები	434,5	600,5	732,8	
10739	ამბულატორიულ-ტრავმატოლოგიური დახმარების კომპონენტი		90,1		
	ხარჯები		90,1		
107310	თემის სამედიცინო პუნქტებში დასაქმებული სამედიცინო პერსონალის გადამზადების კომპონენტი		29,6		
	ხარჯები		29,6		

107311	ინკურაბელურ პაციენტთა პალიატიური დახმარების კომპონენტი	5,6			
	ხარჯები	5,6			
107312	დასაქმებული სამედიცინო პერსონალის უწყვეტი პროფესიული განათლების ხელშეწყობის კომპონენტი	28,2			
	ხარჯები	28,2			
1074	სამედიცინო დაწესებულებების სამედიცინო ავტოტრანსპორტისა და ინვენტარით აღჭურვა	95,4	51,9		
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	95,4	51,9		
10741	სამედიცინო დაწესებულებების სამედიცინო ავტოტრანსპორტის შეძენის კომპონენტი	95,4			
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	95,4			
10742	სამედიცინო დაწესებულებების სამედიცინო ინვენტარით აღჭურვის კომპონენტი		51,9		
	არაფინანსური აქტივების ზრდა		51,9		
1075	სოციალური დაცვა	577,6	563,4	256,0	
	ხარჯები	577,6	563,4	256,0	
10751	100 წელს გადაცილებულ მოქალაქეებზე ერთჯერადი დახმარების კომპონენტი	33,0	28,5	29,0	
	ხარჯები	33,0	28,5	29,0	
10752	შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე და ხანდაზმულ პირთა გადაადგილების საშუალებებით სავარძელ-ეტლით უზრუნველყოფის კომპონენტი		75,0	17,5	
	ხარჯები		75,0	17,5	
10753	სმენადაქვეითებულ მოქალაქეთა სმენის აპარატებით უზრუნველყოფის კომპონენტი			95,0	
	ხარჯები			95,0	
10754	თემის სამედიცინო პუნქტების ექიმადელი სამედიცინო დახმარების განვითარების ხელშეწყობის მიზნობრივი კომპონენტი	101,5	29,5		
	ხარჯები	101,5	29,5		
10755	ერთჯერადი სოციალური დახმარებები	443,1	430,4		
	ხარჯები	443,1	430,4		
10756	მაღალმთიან მუნიციპალიტეტებში სამედიცინო პერსონალის მატერიალური წახალისების კომპონენტი			76,5	
	ხარჯები			76,5	
10757	მიუსაფარ დედათა და ბავშვთა თავშესაფრით უზრუნველყოფის კომპონენტი			38,0	
	ხარჯები			38,0	
1076	საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრი	513,9	571,9	641,3	

	ხარჯები	500,2	565,4	639,8	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	13,7	6,5	1,5	
10761	საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის მართვა	323,3	373,2	381,4	
	ხარჯები	309,6	366,7	379,9	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	13,7	6,5	1,5	
10762	დაავადებათა პრევენცია და პროფილაქტიკა	190,6	198,8	259,9	
	ხარჯები	190,6	198,8	259,9	
107621	ეპიდზედამხედველობის განხორციელება, ეპიდსიტუაციის მართვა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის ხელშეწყობა		71,7	71,5	
	ხარჯები		71,7	71,5	
107622	მოსახლეობის ავადობის აქტიური გამოვლენა სამიზნე ჯგუფში (ჯანსაღი სკოლა)		127,1	188,4	
	ხარჯები		127,1	188,4	
107623	ეპიდზედამხედველობის განხორციელებისა და ეპიდსიტუაციის მართვის პროგრამა	128,4			
	ხარჯები	128,4			
107624	ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრების პროგრამა	24,9			
	ხარჯები	24,9			
107625	მოსახლეობის ავადობის აქტიური გამოვლენის პროგრამა	37,3			
	ხარჯები	37,3			
108	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	2 905,6	3 263,4	5 821,5	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	92	37	40	
	ხარჯები	1 540,6	1 658,8	4 231,9	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	999,1	797,3	869,8	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1 365,0	1 558,7	1 589,6	
	ვალდებულებების კლება		46,0		
1081	აგროსასურსათო სექტორის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	877,9	1 059,9	1 120,7	
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	36	37	40	
	ხარჯები	819,6	997,2	1 062,1	
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	636,4	797,3	869,8	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	58,4	62,1	58,6	

	ვალდებულებების კლება		0,6		
1082	ფერმერული მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობა	489,0	979,0	1 722,0	
	ხარჯები			1 722,0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	489,0	979,0		
10821	სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკით ფერმერთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა	489,0	961,0	630,3	
	ხარჯები			630,3	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	489,0	961,0		
10822	სასათბურე კონსტრუქციებით ფერმერთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა			194,0	
	ხარჯები			194,0	
10823	მრავალწლიანი ხეხილოვანი კულტურების ნერგებით ფერმერთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა			99,7	
	ხარჯები			99,7	
10824	მეფუტკრეობის განვითარების ხელშეწყობა			198,0	
	ხარჯები			198,0	
10825	ბოსტნეული კულტურების ელიტური სარგავი მასალით ფერმერთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა			521,0	
	ხარჯები			521,0	
10826	სასოფლო-სამეურნეო გაერთიანებების სარეკლამო მოდელების ჩამოყალიბება და შემდგომი დანერგვის ორგანიზება			79,0	
	ხარჯები			79,0	
10827	ფერმერთა უზრუნველყოფა თანამედროვე ტიპის ხილის საშრობი დანადგარებით		18,0		
	არაფინანსური აქტივების ზრდა		18,0		
1083	მემცენარეობის დარგის განვითარების მიზნით კვლევები და პრევენციული ღონისძიებები			301,0	
	ხარჯები			301,0	
10831	წიადაგის კვლევა და შესაბამისი რეკომენდაციების გაწევა			244,0	
	ხარჯები			244,0	
10832	პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების ლაბორატორიული კვლევა			12,0	
	ხარჯები			12,0	
10833	სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მავნებელ-დაავადებებზე დიაგნოსტიკა და პრევენციულ ღონისძიებებზე ფერმერთა კონსულტაცია			45,0	
	ხარჯები			45,0	
1084	აგროსერვისის განვითარება აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში	719,0	917,0	2 343,4	

	ხარჯები	124,5	453,8	862,3	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	594,6	417,8	1 481,1	
	ვალდებულებების კლება		45,4		
10841	აგროსერვისცენტრის მართვა	719,0	917,0	760,9	
	ხარჯები	124,5	453,8	759,9	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	594,6	417,8	1,0	
	ვალდებულებების კლება		45,4		
10842	მემცენარეობა-მცხოველეობის დარგების განვითარების ხელშეწყობა			1 582,5	
	ხარჯები			102,4	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა			1 480,1	
108421	მემცენარეობის დარგში თანამედროვე აგროტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობა			1 575,1	
	ხარჯები			95,0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა			1 480,1	
108422	მცხოველეობის დარგში ხელოვნური განაყოფიერების დანერგვის ხელშეწყობა			3,2	
	ხარჯები			3,2	
108423	ფერმერთა და მეცნიერ-კონსულტანტთა სწავლება-კონსულტირება (ტრენინგები) სასოფლო-სამეურნეო დარგების მიხედვით			4,2	
	ხარჯები			4,2	
1085	ტესტირება-სერტიფიცირების მომსახურების მიწოდება და მართვა	411,1	307,5	334,4	
	ხარჯები	188,1	207,8	284,4	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	223,0	99,8	50,0	
1086	სურსათის უვნებლობა, ვეტერინარია და მცენარეთა დაცვა	408,5			
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	56			
	ხარჯები	408,5			
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	362,6			
10861	სურსათის უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის სამსახური	408,5			
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	56			
	ხარჯები	408,5			
	მ.შ. შრომის ანაზღაურება	362,6			

109	უმაღლესი განათლებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	5 050,3	4 379,5	3 308,3	
	ხარჯები	4 346,2	4 172,2	2 889,2	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	704,1	207,4	419,2	
1091	სსიპ „ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი“	2 617,3	2 005,0	2 101,6	
	ხარჯები	2 323,3	2 005,0	2 101,6	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	294,0			
1092	სსიპ „ბათუმის ხელოვნების სასწავლო უნივერსიტეტი“	746,3	759,7	836,8	
	ხარჯები	746,3	759,7	750,0	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა			86,8	
1093	სსიპ „სასწავლო უნივერსიტეტი ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია“	1 686,7	1 614,8	370,0	
	ხარჯები	1 276,6	1 407,5	37,6	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	410,1	207,4	332,4	
110	დასვენებისა და კულტურის ობიექტების განვითარების ხელშეწყობა	5 926,7	6 388,5	5 409,4	
	ხარჯები	2 887,7	3 821,4	4 093,6	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3 039,0	2 565,2	1 287,6	
	ვალდებულებების კლება		1,9	28,2	
1101	სსიპ „კურორტი ბეშუმი“	149,4	90,0	4,4	
	ხარჯები	70,2	67,7	4,4	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	79,2	22,3		
1102	ბათუმის ბულვარი	5 777,3	6 298,5	5 405,0	
	ხარჯები	2 817,5	3 753,7	4 089,2	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2 959,8	2 542,9	1 287,6	
	ვალდებულებების კლება		1,9	28,2	
11021	ბათუმის ბულვარის მართვა	5 777,3	6 298,5	1 251,4	
	ხარჯები	2 817,5	3 753,7	1 251,4	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2 959,8	2 542,9		
	ვალდებულებების კლება		1,9		
11022	ბათუმის ბულვარის ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა			4 153,6	

	ხარჯები			2 837,9	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა			1 287,6	
	ვალდებულებების კლება			28,1	
111	საგამომცემლო და ბიზნეს საქმიანობის ხელშეწყობა	311,0	450,2	562,2	
	ხარჯები	311,0	417,2	549,3	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა		33,0	12,9	
1111	შ.პ.ს. გაზეთი „აჭარა“ და „ადჟარია“	238,0	230,0	230,0	
	ხარჯები	238,0	230,0	230,0	
1112	ა(ა)იპ „ბათუმის ბიზნესინკუბატორი“	73,0	70,0	75,0	
	ხარჯები	73,0	70,0	75,0	
1113	სსიპ „აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სავაჭრო-სამრეწველო პალატა“		150,2	257,2	
	ხარჯები		117,2	244,3	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა		33,0	12,9	
112	საფრთხის შემცველი ობიექტების მონიტორინგი და მართვა		159,3	1 321,3	
	ხარჯები		64,2	300,2	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა		95,1	1 021,1	
1121	სსიპ „ტექნიკური და სამშენებლო ლაბორატორია“		159,3	1 321,3	
	ხარჯები		64,2	300,2	
	არაფინანსური აქტივების ზრდა		95,1	1 021,1	
113	საერთო-რესპუბლიკური მნიშვნელობის გადასახდელები	17 119,8	32 195,9	35 562,6	
	ხარჯები	16 194,8	32 195,9	33 021,2	
	ვალდებულებების კლება	925,0		2 541,4	
1131	ადგილობრივ თვითმმართველ ერთეულებზე გადასაცემი სპეციალური ტრანსფერი	15 275,9	31 192,8	22 353,5	
	ხარჯები	15 275,9	31 192,8	22 353,5	
11311	- თვითმმართველი ქალაქი ბათუმი	376,0	7 804,5	7 298,8	
	ხარჯები	376,0	7 804,5	7 298,8	
11312	- ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	11 090,3	15 545,2	8 935,0	
	ხარჯები	11 090,3	15 545,2	8 935,0	

11313	- ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი	406,2	2 241,1	1 771,5	
	ხარჯები	406,2	2 241,1	1 771,5	
11314	- ქედის მუნიციპალიტეტი	829,4	2 299,0	2 542,0	
	ხარჯები	829,4	2 299,0	2 542,0	
11315	- შუახევის მუნიციპალიტეტი	1 036,0	1 633,2	964,2	
	ხარჯები	1 036,0	1 633,2	964,2	
11316	- ხულოს მუნიციპალიტეტი	1 538,0	1 669,8	842,0	
	ხარჯები	1 538,0	1 669,8	842,0	
1132	სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული კერძო სამართლის იურიდიული პირების საწესდებო კაპიტალის ზრდა		255,0	8 030,0	
	ხარჯები		255,0	8 030,0	
11321	შ.პ.ს. „ვეტერინარი“		255,0		
	ხარჯები		255,0		
11322	შ.პ.ს. „ჰიგენა 2009“			30,0	
	ხარჯები			30,0	
11323	შ.პ.ს. „გოდერძი რესორტს“			8 000,0	
	ხარჯები			8 000,0	
1133	წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი	1,7			
	ხარჯები	1,7			
1134	საწევროები საერთაშორისო ორგანიზაციებში	17,3	15,4	1,2	
	ხარჯები	17,3	15,4	1,2	
1135	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სარეზერვო ფონდი			1 613,0	
	ხარჯები			1 613,0	
1136	სესხების მომსახურება	149,9	250,6	314,9	
	ხარჯები	149,9	250,6	314,9	
11361	გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკიდან (KfW) მიღებული სესხის მომსახურების ხარჯები	99,0	216,6	281,2	
	ხარჯები	99,0	216,6	281,2	
11362	ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკიდან (EBRD) მიღებული სესხის მომსახურების ხარჯები	50,9	34,0	33,7	
	ხარჯები	50,9	34,0	33,7	

1137	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროდან მიღებული სესხის დაფარვა	925,0			
	ვალდებულებების კლება	925,0			
1138	უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით განსახორციელებელი საინვესტიციო პროექტები და ამ პროექტების თანადაფინანსება	750,0	482,1	708,6	
	ხარჯები	750,0	482,1	708,6	
11381	ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია	750,0	482,1	482,9	
	ხარჯები	750,0	482,1	482,9	
11383	აგრარული სექტორის ხელშეწყობის თანადაფინანსება			225,7	
	ხარჯები			225,7	
11310	შ.პ.ს. „სისტემ ინშაატი“			2 541,4	
	ვალდებულებების კლება			2 541,4	

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 24 ივლისის კანონი №61 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 25.07.2013წ.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

თავი VII მარეგულირებელი ნორმები

მუხლი 14. საწევროები საერთაშორისო ორგანიზაციებში

განისაზღვროს საერთაშორისო ორგანიზაციებში საწევროები 1,2 ათასი ლარის ოდენობით, საწევროების გადახდა ხორციელდება აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის აპარატის მეშვეობით.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

მუხლი 15. ნაპირსამაგრი ღონისძიება

განისაზღვროს აჭარის სანაპირო ზოლის დროებითი ნაპირსამაგრი ღონისძიებისათვის საჭირო საბიუჯეტო ასიგნება 1255,4 ათასი ლარის ოდენობით, ღონისძიებას ამტკიცებს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

მუხლი 16. ტელევიზიის საინფორმაციო-სამაუწყებლო ღონისძიებები

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტელევიზიისა და რადიო-მაუწყებლობის დეპარტამენტის ტელე-რადიო სამაუწყებლო საქმიანობა 3683,1 ათასი ლარის ოდენობით, ღონისძიებათა ჩამონათვალს ამტკიცებს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 24 ივლისის კანონი №61 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 25.07.2013წ.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

მუხლი 17. საგზაო და სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვა

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ადგილობრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზებისა და სამელიორაციო სისტემების მართვის დეპარტამენტის, საგზაო და სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვა 14643,8 ათასი ლარის ოდენობით, ღონისძიებათა ჩამონათვალს ამტკიცებს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

მუხლი 18. სარეზერვო ფონდი

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სარეზერვო ფონდი 1613.0 ათასი ლარის ოდენობით,

რომელსაც განკარგავს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.

მუხლი 19. სესხებისა და ვალდებულებების მომსახურება

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის სესხების მომსახურებისა და ვალდებულებების, აგრეთვე შ.პ.ს „სისტემ ინშაათის“ მიმართ არსებული დავალიანების საბიუჯეტო ასიგნება 2856,3 ათასი ლარის ოდენობით. აღნიშნული ასიგნების ფარგლებში ანგარიშსწორებას ახორციელებს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

მუხლი 20. საინვესტიციო პროექტების თანადაფინანსება

განისაზღვროს უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით განსახორციელებელი საინვესტიციო პროექტები და ამ პროექტების თანადაფინანსების ხარჯები 708,6 ათასი ლარის ოდენობით, აღნიშნული ასიგნების ფარგლებში ანგარიშსწორებას ახორციელებს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

მუხლი 21. გრანტები

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე არსებული თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტებზე გადასაცემი ფინანსური დახმარება 22353.5 ათასი ლარის ოდენობით, თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტებთან ანგარიშსწორებას, მათზე გადასაცემი გრანტის ფარგლებში ახორციელებს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.

მუხლი 22. კულტურისა და განათლების ხელშეწყობის ღონისძიებები

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურის და სპორტის სამინისტროს ღონისძიებები - კულტურისა და განათლების ხელშეწყობის ღონისძიებები 836,4 ათასი ლარის ოდენობით. ღონისძიებათა ჩამონათვალსა და კალენდარულ გეგმას ამტკიცებს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

მუხლი 23. ახალგაზრდულ საქმეთა და სპორტის სფეროს ღონისძიებები

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სპორტისა და ახალგაზრდობის დეპარტამენტის ახალგაზრდულ საქმეთა და სპორტის სფეროს ღონისძიებები 1233.8 ათასი ლარის ოდენობით. ღონისძიებათა ჩამონათვალსა და კალენდარულ გეგმას ამტკიცებს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.

მუხლი 24. სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სფეროს ხელშეწყობა

განისაზღვროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროს ხელშეწყობის პროგრამა 651,9 ათასი ლარის ოდენობით.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 29 ნოემბრის კანონი №84 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 29.11.2013წ.

მუხლი 25. სსიპ „აჭარის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სააგენტოს“ პროგრამა

განისაზღვროს სსიპ „აჭარის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სააგენტოს“ პროგრამა 410.0 ათასი ლარის ოდენობით.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.

მუხლი 26. საზოგადოებრივი ჯანდაცვა

განისაზღვროს სსიპ საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის პროგრამა 259.9 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც მტკიცდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.

მუხლი 27. პრემიები და საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული დახმარებები

2013 წლის განმავლობაში აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების მუშაკებზე პრემიებისა და საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული დახმარებების გაცემა განხორციელდეს დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში.

მუხლი 28. დავალიანებების დაფარვა

წინა წლებში წარმოქმნილი ფაქტობრივი დავალიანების დასაფარავად შესაძლებელია გამოყენებულ იქნეს 2013 წელს საბიუჯეტო ორგანიზაციებისა და დაწესებულებებისათვის ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის შესაბამისი მუხლის მიხედვით დამტკიცებული სახსრები იმ პირობით, რომ არ იქნება დაშვებული ამ მუხლის მიხედვით ახალი დავალიანების დაგროვება, რაზეც მთელი პასუხისმგებლობა ეკისრება შესაბამის საბიუჯეტო ორგანიზაციასა და დაწესებულებას.

მუხლი 29. მიზნობრივი პროგრამები

1. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის რესპუბლიკურ ბიუჯეტში გათვალისწინებული მიზნობრივი პროგრამების დამტკიცება და მათზე კონტროლი ხორციელდება აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის შესაბამისი აქტით.

2. ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამებით გათვალისწინებული სამედიცინო მომსახურება ხორციელდება „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონით ან ვაუჩერის საშუალებით. ვაუჩერის პირობებს განსაზღვრავს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო“.

მუხლი 30. ასიგნებების გადანაწილება

ნება დაერთოს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლებსა და კოდებს შორის თანხების გადანაწილება განხორციელოს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის შესაბამისი ნორმატიული აქტით დადგენილი წესით.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2013 წლის 30 მაისის კანონი №59 - უ.ს.რ.ს. - ვებგვერდი, 03.06.2013წ.

თავი VIII დასკვნითი დებულებანი

მუხლი 31. კანონის ამოქმედება

1. ეს კანონი ამოქმედდეს 2013 წლის 1 იანვრიდან.

2. ამ კანონის ამოქმედებისთანავე ძალადაკარგულად ჩაითვალოს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კანონი „აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2012 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ“ (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე, www.matsne.gov.ge 190040000.30.056.016008 27/12/11).

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის
მთავრობის თავმჯდომარე

არჩილ ხაბაძე

ჩაქვი,

27 დეკემბერი 2012 წ.

N24-უ.ს.რ.ს.

